

T.C.
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

LİSANSLI SPOR YAPAN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN
SPORUN YAŞAM BECERİLERİNE ETKİSİYLE İLGİLİ
ALGILARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ONUR BEGEÇ

TEZ DANIŞMANI
Doç. Dr. Gülsen ÖZCAN

BOLU, TEMMUZ - 2024

KABUL VE ONAY SAYFASI

ONUR BEGEÇ tarafından hazırlanan “**Lisanslı Spor Yapan Ortaokul Öğrencilerinin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algıları**” adlı tez çalışması jürimiz tarafından Beden Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı Beden Eğitimi Öğretmenliği Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans Tezi olarak oy birliğiyle kabul edilmiştir. 10/07/2024

Jüri Üyeleri

İmza

Danışman
Doç. Dr. Gülsen ÖZCAN
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

.....

Üye
Doç. Dr. Işıl AKTAĞ
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

.....

Üye
Dr. Öğr. Ü. Önder ŞEMŞEK
Düzce Üniversitesi

.....

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Onayı

Prof. Dr. İbrahim KÜRTÜL
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

ETİK BEYAN

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Teze ilişkin 11.06.2024 tarihinde Turnitin adlı programında enstitü müdürlüğünce belirlenen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan benzerlik raporuna göre, tezin benzerlik oranı %30'u geçmemektedir.

Bu çalışma için Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimlerde Araştırmalar Etik Kurulu'ndan Protokol NO: 2022/428 ve 2022/12 sayılı evrak ile Bolu Valiliği'nden 30.01.2023 tarihli ve E.39307281-605.01-69543611 sayılı evrak ile etik ve araştırma izni alınmıştır.

.....

ONUR BEGEÇ

ÖZET

LİSANS LI SPOR YAPAN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SPORUN YAŞAM BECERİLERİNE ETKİSİYLE İLGİLİ ALGILARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Onur BEGEÇ

BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI
(TEZ DANIŞMANI: DOÇ. DR. GÜLSEN ÖZCAN)

BOLU, TEMMUZ - 2024
(XII + 64)

Bu araştırmanın amacı lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarının incelenmesidir. Araştırma nicel verilere dayalı, durum tespitine yönelik tarama modelinde bir çalışmadır.

Bu araştırmanın evrenini 2022-2023 Eğitim-Öğretim yılı güz döneminde Bolu ili Merkez İlçede lisanslı spor yapan 894 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Bolu ili Merkez ilçede lisanslı spor yapan ve gönüllü olarak araştırmaya katılan toplam 419 öğrencinin %50,8'i (213) kız ve %49,2'si (206) erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada verilerin toplanmasında öğrencilerin; cinsiyet, öğrenim düzeyi, spor branşı, haftada yaptıkları antrenman saati sahip oldukları lisans süresini belirlemeyi amaçlayan "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Araştırmada ölçme aracı Cronin ve Allen (2017) tarafından geliştirilen ve Türk kültürüne Düz ve Açık (2018) tarafından uyarlanan "Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi Ölçeği"(SYBEÖ) kullanılmıştır. Ölçek, zaman yönetimi, iletişim, liderlik, takım çalışması, sosyal, duygusal ve amaç belirleme becerileri olmak üzere 7 alt boyut ve 31 maddeden oluşmaktadır. Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi Ölçeğinin tamamı için Cronbach-Alfa katsayısı 0,85'dir.

Araştırmanın sonucunda, lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin cinsiyet, öğrenim düzeyi, spor branşı, haftalık antrenman saati değişkenleri bakımından sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili; zaman yönetimi, iletişim becerisi, liderlik becerisi, takım çalışması, sosyal beceriler, duygusal beceriler ve amaç belirleme becerileri alt boyutlarında algılarının anlamlı düzeyde farklılaştığı ($p<0,05$), lisans yılı değişkeninde ise öğrencilerin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarının, ölçeğin tüm alt boyutlarında anlamlı düzeyde farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$).

ANAHTAR KELİMELEER: Algı, Spor, Yaşam Becerisi

ABSTRACT

PERCEPTIONS OF LICENSED SECONDARY SCHOOL STUDENTS PLAYING SPORTS ABOUT THE EFFECT OF SPORTS ON THEIR LIFE SKILLS

MASTER'S THESIS

ONUR BEGEÇ

BOLU ABANT İZZET BAYSAL UNIVERSITY

INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES

DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION

(THESIS ADVISOR: ASSOC. DOÇ. DR. GÜLSEN ÖZCAN)

BOLU, JULY 2024

(XII + 64)

The aim of our research is to examine the perceptions of licensed secondary school students who do sports regarding the effect of sports on their life skills. It was examined based on the scanning model aimed at describing students' perceptions about the impact of sports on life skills according to student opinions.

The population of this research consists of 894 secondary school students who do licensed sports in the Central District of Bolu province in the fall semester of the 2022-2023 Academic Year. The sample of the research consists of a total of 419 students, 50.8% (213) of whom are female and 49.2% (206) of whom are male students who do sports voluntarily and participate in the research voluntarily in the central district of Bolu province. In collecting data in the research, students; A "Personal Information Form" was used, which aims to determine gender, education level, sports branch, training time per week, and license period they have. "The Impact of Sports on Life Skills Scale" (SYBEÖ), developed by Cronin and Allen (2017) and adapted to Turkish culture by Düz and Açak (2018), was used as the measurement tool of the research. The scale consists of 7 sub-dimensions and 31 items: time management skills, communication skills, leadership skills, team work, social skills, emotional skills and goal setting skills. The Cronbach-Alpha coefficient for the entire Impact of Sports on Life Skills Scale is 0.85.

As a result of the research, the effects of sports on life skills of secondary school students who do licensed sports in terms of gender, education level (grade), sports branch and weekly sports hours variables, time management, communication skills, leadership skills, teamwork, social skills and goal setting skills. $p < 0.05$, where their perceptions differed significantly in the sub-dimensions, In the undergraduate year variable, it was determined that students' perceptions about the impact of sports on life skills differed significantly in all sub-dimensions, $p < 0.05$.

KEYWORDS: Perception, Skill, Sports

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
KABUL VE ONAY SAYFASI	iii
ETİK BEYAN.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLO LİSTESİ	ix
KISALTMA VE SEMBOLLER LİSTESİ	xii
TEŞEKKÜR	xii
1. GİRİŞ.....	1
1.1 Araştırmanın Amacı.....	2
1.2 Araştırmanın Önemi	3
1.3 Araştırmanın Problem Cümlesi	3
1.3.1 Alt Problemler	3
1.4 Varsayımlar.....	3
1.5 Tanımlar.....	4
2. ARAŞTIRMANIN KURAMSAL TEMELİ VE İLGİLİ	
ARAŞTIRMALAR.....	5
2.1 Spor ve Yaşam Becerileri	5
2.2 Spor.....	6
2.3 Spor Kavramı.....	7
2.3.1 Bireysel Sporlar	10
2.3.2 Takım Sporları.....	10
2.4 Sporun Önemi.....	11
2.5 Sporun Bireyler Üzerindeki Etkileri.....	112
2.5.1 Sporun Toplumsal Özellikleri ve Yararları	13
2.5.2 Sporun Kişilik Üzerine Etkisi.....	14
2.6 Yaşam Becerileri	15
2.6.1 Yaşam Becerilerinin Tanımı.....	15
2.7 Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi.....	15
2.7.1 Yaşam Becerilerini Etkileyen Faktörler	15
2.7.2 Yaşam Becerilerinin Alanları	16
2.7.3 Spor ve Sosyal Beceriler.....	16
2.7.4 Sporun Kişilik Üzerine Etkisi.....	18
2.8 Okul Sporları	18
3. YÖNTEM.....	20
3.1 Araştırmanın Evreni.....	20
3.2 Araştırmanın Örneklemi	20
3.3 Araştırma Verilerinin Toplanması	22
3.4 Verilerin Analizi	23
3.5 Araştırmanın Sınırlılıkları.....	23

4. BULGULAR	25
5. TARTIŞMA	38
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	46
7. KAYNAKLAR.....	53
8. EKLER.....	58
8.1 Araştırma Ölçeği.....	58
8.1.1 BÖLÜM 1: Kişisel Bilgi Formu.....	58
8.1.2 BÖLÜM 2: Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi Ölçeği	59
8.2 Çalışmanın Yapılacağı Okullar Listesi	61
8.3 MEB İzin Dilekçe Formu	62
8.4 Etik Kurul İzin Yazısı	63
8.5 Özgeçmiş	64

TABLO LİSTESİ

Sayfa

- Tablo 1.** Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyet, Yaş, Sınıf, Spor Branşı, Haftalık Antrenman Saati ve Lisans Yıllarına Göre Dağılımları...**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**20
- Tablo 2.** Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi Ölçeği ve Alt Boyutları Güvenirlilik Analizi Değerleri (Cronbach Alpha)22
- Tablo 3.** Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi Ölçeği ve Alt Boyutlarına İlişkin Bulgular23
- Tablo 4.** Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algılarının Cinsiyetlerine Göre Analizi**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**.....25
- Tablo 5.** Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algılarının Sınıf (Öğrenim Düzeyi) Düzeylerine Göre Analizi26
- Tablo 6.** Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algılarının Sınıflara Göre Grup İçi Karşılaştırılması(Tukey HSD)27
- Tablo 7.** Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algılarının Spor Branşlarına Göre Analizi28
- Tablo 8.** Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algılarının Spor Branşına Göre Grup İçi Karşılaştırılması (Tukey HSD).....29
- Tablo 9.** Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algılarının Bir Haftada Yaptıkları Antrenman Saatine Göre Analizi30
- Tablo 10.** Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algılarının Bir Haftalık Antrenman Saatine Göre Grup İçi Karşılaştırılması (Tukey HSD).....32
- Tablo 11.** Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algılarının Lisans Yılına Göre Analizi34

Tablo 12. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algılarının Lisans Yılına Göre Grup İçi Karşılaştırılması (Tukey HSD).....	36
---	----

KISALTMA VE SEMBOLLER LİSTESİ

F	: Anova Testi Değeri
GSB	: Gençlik Spor Bakanlığı
MAK	: Maksimum
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MİN	: Minumum
N	: Kişi Sayısı
OSF	: Okul Sporları Federasyonu
P	: Anlamlılık Değeri (Fark)
SS	: Standart sapma
SYBEÖ	: Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi Ölçeği
T	: T- Testi Değeri
WHO	: Word Healt Organization
$\bar{X}$	: Ortalama

TEŞEKKÜR

Çalışmamın her aşamasında, engin bilgi ve deneyimleri ile beni destekleyen ve çalışmamın her anında güler yüzü, anlayışı ve sabrıyla bana çalışmamda ışık olan tez danışmanım sayın Doç. Dr. Gülsen ÖZCAN hocama teşekkürlerimi sunarım.

Tez sürecim boyunca her zaman yanımda olan arkadaşım Mustafa Kemal DENİZ'e çalışmama gönüllü olarak katılan sevgili öğrencilere, çalışmamızın uygulamasını yaptığımız okullarımızın öğretmenlerine ve emeği geçen herkese teşekkürü borç bilirim.

Hayatımın her aşamasında olduğu gibi bu süreçte de desteklerini hep arkamda hissettiğim ailem; sevgili kızım Ada ve oğlum Aslan'a, sevgili eşim Ayşegül BEGEÇ'e çok teşekkür ederim.

1. GİRİŞ

Toplumlar temelde amaç olarak fiziksel, ruhsal ve zihinsel yönden sağlıklı bireyler yetiştirmeyi hedefler. Çocukların gelişiminin sürekli devam etmesi ve bu gelişimin incelenmesi önemli bir olgudur. Çocukların gelişim sürecinin fiziksel gelişimleriyle doğru orantılı olduğunu düşünürsek, konuyla ilgili olanların anatomik yapılarının ve fiziksel gelişim düzeylerinin bilinmesinin önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Spor, eğitimin bir parçası olarak birlikte ortak hedefler güdeabilen bireyler ortaya çıkarmayı amaçlar. Spor; hoşgörü ve sorumluluk duygusuna sahip güçlü bireyler yetiştirme, bu bireylerin iş birliği içerisinde yaklaşımlar göstererek düzen kurma yeteneği kazanmasını sağlama gibi faydaları vardır. Güven duygusunu oluşturan, fiziksel olarak kabiliyeti ön plana çıkaran, sosyal gruplara ve toplumun her parçasına ait olma hissini bireylere sağlayan ve kişilerin sosyal bir olguya sahip olmasını kazandırmak da sporun diğer faydaları arasındadır. (Çiriş, 2014).

Sosyal ilişkiler içerisinde kendi varlığını ortaya koyan insan, çevresiyle uyum içerisinde bir varlıktır. Günümüz toplumu içerisinde insanın kendisini geliştirmesi ve uyum sağlaması önemli bir unsurdur. Bireyin duygularına hakim olabilmesi, geliştirmesi çevresine uyum sağlayabilen bir davranışı benimsemesi ve çevresine karşı barışık bir birey olabilme olgusunu benimsemesi sosyal hayatında bir adım önde olmasını sağlar. Bu olgu içerisinde spor ve fiziksel aktiviteler bireyin psikolojik ve fizyolojik sağlık düzeyini olumlu olarak geliştirmesine imkan sağlar (Şahin, 2012).

Başarıyla fiziksel aktivitelerin yapılabilmesi fiziksel uygunluk şeklinde ifade edilebilir. Bu bakış açısıyla ele aldığımızda fiziksel uygunluk çeşitli test ögeleri ve fiziksel aktiviteleri gerçekleştirme becerileriyle ölçülebilecek olan değerlerdir. Çocuklarda farklı fiziksel uygunluk değerleri son zamanlarda bir çok ülkede büyük önem taşımaktadır. Fiziksel uygunluğun ölçülmesinin en temel amacı; çocuğun ya da sporcunun mevcut düzeylerini görmek, bu konuda bireylerin ihtiyaçlarını göz ardı etmeden bir egzersiz programı oluşturmak ve ölçümleri düzenli şekilde tekrarlayarak programların amaçları doğrultusunda hedefe ulaşp ulaşmadığını tespit etmektir. Bu nedenle, çocuklar için hali hazırda uygulanan farklı fiziksel

uygunluk testleri bulunmaktadır. Bu fiziksel uygunluk testlerinin nasıl uygulanması gerektiğini gösteren farklı test protokollerine her zaman ihtiyaç duyulmaktadır. (Zorba, 2001).

Yapılan araştırmalar, gençlerin ve çocukların yaşam becerilerini spor, drama ve müzik gibi etkinlikler yoluyla daha kolay geliştirebildiklerini, sporun çocuklar ve genç bireylerin duygusal ve sosyal yönden etkileşim ve gelişim sağlamasına pozitif yönde katkı sağladığını ortaya koymaktadır. Yaşam becerilerine olumlu yönde katkı sağlamak için spor faaliyetleri, gençlerin ve çocukların serbest zamanlarını en yararlı şekilde değerlendirmelerine katkı sağlamaktadır. Spor her ne kadar başlı başına çocuk ve genç bireylerde olumlu davranışların gelişmesi için yetersiz görülsede yaşam becerilerinin kazanılmasında ve bu becerilerin olumlu yönde geliştirilmesinde önemli bir role sahiptir. Çünkü spor, çocuk ve genç bireyler arasında hem çok popüler hem de onlar için önemli bir sosyal faaliyettir. Bu sebepten ötürü çocuklar ve genç bireyler spor sayesinde daha çabuk motive olup harekete geçmektedirler. (Gould ve Carson, 2008,)

Çocukların ve genç bireylerin, dönemin getirdiği rekabetçi ortam ve sürekli değişen yaşam şartlarına en iyi şekilde adapte olabilmeleri için çeşitli yaşam becerilerine sahip olmaları gerekmektedir. Yaşam becerileri, çocukların ve genç bireylerin yaşantılarının başlarında sağlam zeminler oluşturarak sosyal hayatta karşılaştıkları zorlu koşullarla baş etmelerine ve sağlıklı davranışlarla toplum içinde belli bir yer edinmelerine olanak sağlar. Spor yapan öğrencilerin sporun yaşam becerilerine etkisinin farkında oluşlarının daha nitelikli ve verimli spor yapmalarına yardımcı olabileceği düşünülmektedir. Bu araştırmayla sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarının bilinmesinin öğrencileri yönlendirmede etkili olabileceği, araştırmanın spor ve sporcu arasındaki etkileşimin artmasına katkı sağlanacağı söylenebilir. Aynı zamanda araştırmanın bundan sonra yapılacak çalışmalar için fikir verebilecek sonuçlara ulaşacağı değerlendirilmektedir.

1.1 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisi ile ilgili algılarını tespit etmektir.

1.2 Araştırmanın Önemi

Bu çalışma, sporun öğrencilerin yaşam becerilerinin gelişimine etkisinin ne derecede olduğuna ışık tutacaktır. Ortaokul öğrencileri üzerine yapılan çalışmalar incelendiğinde, literatürde sporun yaşam becerilerine etkisi konusunun fazla çalışılmadığı gözlemlenmiştir. Bundan dolayı mevcut çalışmanın literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Sporun çocuklarda, kendine hedef belirleme, sorumluluk alma, zamanı etkili kullanma, liderlik ve etkili iletişim becerileri ile problem çözme ve karar verme gibi birçok yaşam becerisine olumlu yönde katkı sağladığına dair bulgular bu konuya daha fazla dikkat çekilmesi gerektiğini göstermektedir. Bu nedenle çalışmamızda, sporun çocukların yaşam becerilerini nasıl etkilediği araştırılmaktadır. Bu çalışmadan çeşitli değişkenlere bağlı olarak elde edilecek veriler, literatüre katkı sağlayacağı gibi bundan sonraki çalışmalara da ışık tutacaktır.

1.3 Araştırmanın Problem Cümlesi

Lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin, sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algıları nedir?

1.3.1 Alt Problemler

- Lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarında cinsiyete göre anlamlı fark var mıdır?
- Lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarında öğrenim düzeyine göre anlamlı fark var mıdır?
- Lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarında yaptıkları spor branşına göre anlamlı fark var mıdır?
- Lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarında haftada yaptıkları antrenman saatine göre anlamlı fark var mıdır?
- Lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarında lisans yılına göre anlamlı fark var mıdır?

1.4 Varsayımlar

- Katılımcıların ölçekte yer alan sorulara samimi ve gerçek duygu ve düşüncelerini belirten yanıtlar verdiği varsayılmaktadır.

1.5 Tanımlar

Spor: Spor bireysel olarak ya da toplu yapılan, kendine özgü bazı kurallar barındıran bir yarışmayı amaçlayan bedenen ve zihnen bir gelişimi hedefleyen eğitici yönüyle eğlendiren bir uğraştır. Spor bireyin çevresini geliştirirken elde ettiği kabiliyetleri pozitif olarak geliştiren, belirli kuralları olup bu kurallar doğrultusunda bir araçla ya da araçsız olarak sürdürülebilen, ferdi ya da grup ile gerçekleştirilen boş zaman faaliyetlerini meslekletiren, sosyalleştiren, toplumu bütünleştirici ruh ve fiziksel gelişime katkısı olan rekabetçi, kültürel bir olguya sahip ve dayanışma içerisinde ortaya koyulan bir yaşam biçimidir. (WHO, 1997).

Yaşam Becerileri: Bireylerin doğru kararlar almalarına, yaratıcı ve eleştirel düşünmelerine, problem çözmelerine, empati kurmalarına, kişilerarası iyi ilişkiler kurmalarına ve sağlıklı bir yaşam sürmelerine yardımcı olan psikososyal yeterlilikler ve kişiler arası becerilerden meydana gelen yetenekler topluluğudur (WHO, 1997).

2. ARAŞTIRMANIN KURAMSAL TEMELİ VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1 Spor ve Yaşam Becerileri

Genç bireylere, yaşam becerilerinin kazandırılması ve geliştirilmesi önemli bir olgudur. Genç bireyler gelişim çağlarında psikolojik, sosyolojik ve fiziksel açıdan bir hayli fazla yeni durumlar içerisinde olmakta ve negatif bakış açısıyla karşı karşıya kalmaktadır. Bu olgulara karşı sağlıklı şekilde adapte olma ve çözüm ortaya koyma becerilerini genç bireylere kazandırmanın gerekli olduğu düşünülmektedir.

Günümüz toplumunda genç bireylerin, toplumsal faktörlerle kaliteli ve sağlıklı bir biçimde varlığını korumaları, modern toplumlar tarafından gençlerin varlığını sürdürebilmeleri ve bunu nasıl geliştirebilecekleri tartışmalara sebep olmaktadır. Bu konu doğrultusunda, gençlerin yaşam becerilerinin geliştirilmesi, eğitim ve öğretim kriterlerini etkilerken, amaç ve hedefleri doğrultusunda bazı kriterleri önemli ölçüde etkilediği belirtilmektedir. (Taşçı, 2020).

Bireylerin düzenli fiziksel etkinliklerini hayata katabilmek için küçük yaşlarda spora ya da fiziksel aktiviteye katılım sağlamaları son derece önem arz etmektedir. Çocukların spora katılmaları, bulundukları ortama, psikolojik durumuna ve fizyolojik durumlarına göre farklılık göstermektedir. Çocuklar genellikle eğlenmek amacıyla, kendi varlıklarını ortaya koyabilmek, arkadaş ortamını genişletmek ve tabiki sağlıklı bir birey olmak için spor ile ilgilenmektedirler. Bilimsel araştırmaları incelediğimizde çocukların kenarda yedek oturarak kazanan bir takımın parçası olmaktansa, kaybeden bir takımda oynamayı tercih ettiğini görmekteyiz. Çocuklar oyunlarda aktif olarak oynamak isterler. Çocuklar oyunlara aktif olarak katılmazlar ise spora olan alakalarını hemen kaybederler. Çocuklar sporun olduğu ortamlarda beceriyi fazlasıyla daha hızlı kapabilmektedirler. Çocuklar oyun oynarken, başarılı bir profil çizerlerse, oyunlara ve başarı sağladığı spor branşına karşı ilgileri daha fazla olacaktır (Taştan, 2019).

Spora katılım gerek bireylerin fiziksel güçlerinin artırılması gerek ruhsal gelişimlerinin sağlanması ve toplumda sporun çoğu insanın tanınmasını sağlayabilmek sosyal ilişkiler ağının kurulmasına bağlıdır.

İş birlikçi, dayanışmacı davranışlar yetisinin kazanılmasında sporun önemli bir yeri olduğu görülmektedir. Spor toplumsal çeşitliliklerle yapılabilmesi ve yaygınlaştırılabilmesi, devletin yerine getirmesi şart olan bazı fonksiyonlarla hem de bireysel ve sosyal grupların çabalarıyla katkı sağlamaları gerekmektedir (Erkal, 1986).

2.2 Spor

Spor insanın doğaya yaklaşımı, uyumu ve doğanın ortaya koyduğu gereklilikleri doğrultusunda, doğaya karşı bir başarı sağlaması, başa çıkması süreciyle alakalı olduğu düşünülmektedir. Spor ilk insanlarda hayatta kalma olgusuyla aynı orantıda avcılık, toplayıcılık, avlanma, kaçma ve avını kovalama gibi verdiği mücadelede sergilediği hareketlere ve kullandığı araçlara dayandığı, genellikle kabul görmüş düşüncelerdendir. Canlı bir varlık olarak insan, hayata başladığı anda hareket etme güdüsüyle yaratılmıştır. Hayatta kalabilmek için hareket halinde olmak önemli bir faktördür. Fiziksel aktivitenin olmadığı bir toplulukta, yaşam belirtisi olmadığını düşünürsek, hareket sistemindeki karmaşık olgunun içerisinde insan yaşamı desteklemenin ve daha çok geliştirilmesi en kolay ve ucuz yolu olarak, insanın hayatındaki fiziksel aktiviteyi fazlasıyla arttırmaktır (Özdenk, 2018).

Tarihte geriye gittiğimizde, eski zamanlardan bulunduğumuz zaman dilimine kadar geçen süre içerisinde sporun toplumlarda önemli bir değere sahip olduğu görülmüştür. Uluslararası düzeyde elde edilen sportif başarıların, spora olan yönelimlerin en önemli faktörüdür. Bu dayanakla spor, bir toplumun algılamasında ve genç bireylerin topluma olan uyum zamanlarında önemli etkiye sahiptir. Spor günümüzde büyük ilgi odağında, fenomen haline geldiği görülmektedir. Spor bilimden gücünü alarak, planlı, programlı, sınıflandırılmış ve esaslarını belirleyerek, gelişimini geçmişte olduğu gibi zamanımız içerisinde de sürdürmektedir (Akçakaya, 2009).

Toplumsal değerler bakımından fiziksel, ruhsal ve zihinsel açıdan sağlıklı bireyler yetiştirmektir. Çocukların sürekli gelişmesi ve büyümesi bakımından bu gelişimi takip etmek çok önemlidir. Çocukların fiziksel değişimleri, büyümeleri, zihinsel ve ruhsal iyilik halleri gelişimleri açısından birbiriyle ilişkili olduğu için, konuya ilgi gösterenlerde anatomik yapının bilinmesi, fiziksel gelişim aşamalarının

bilinmesi, gelişim düzeyleriyle yakından ilişkili olup uygun önlemlerin alınması gerekmektedir (Oğuz, 1998).

2.3 Spor Kavramı

Başarılı olmak için bireylerin mücadele yeteneğini kullanarak, bir takım kurallar içerisinde yürüttüğü bedensel aktiviteler spor olarak tanımlanabilir. Başarıya ulaşmak, üstünlük kurmak, rekorlara imza atmak ve kazanma isteklerinin yanında, vücudun direncini artırmak, fiziksel zindelik ve çevikliğe etki eden, irade gücünü artıran bilinçli olarak yapılan bir uğraştır. Spor, beden eğitimi aktivitelerini bazı farklı dallara ayırarak farklı aktiviteler içerisinde branşlar üzerine dağıtıp somutlaştırmış, yüksek performans ile estetiklik, fizyolojik, psikolojik ve teknik bazı özellikler gerektiren branşlara özgü farklı kurallar barındıran müsabakaların olduğu etkinliklerin tümüdür (Kale R, 2003).

Sporu incelediğimizde en dikkat çekici amacı; yarışma ve kazanma faktörlerini barındırmasıdır (Small, 2006). Sporun tarihsel sürecini incelediğimizde bireysel ve takım sporlarında değişim göstererek, bireylerin veya toplumların üstünlük kurmak için psikolojik bir disiplin ortaya koyduklarını görmekteyiz (İşler, 2013). Spor dünyada farklı toplumlarda sanayi devrimiyle beraber yaygınlaşması büyük toplumsal değişimler için doğrudan ilişki içerisinde. Sanayi devrimiyle beraber insanın yerini alan makinaların sebep olduğu insana duyulan iş gücünün azalması masai saatlerinde değişikliklere yol açmıştır. Bunun sonucunda insanların zaman olarak işletme fonksiyonları içerisinde spora zaman ayırma durumları söz konusudur (Arıkan, 2004). Sporun gelişmesi için o ülkenin alt yapı ve tesislerinin ne durumda olduğunu, hangi niteliklere sahip olduklarını ve sporun ülkenin geneline nitelikli bir şekilde yayılmasını sağlayacak projelerin varlığını incelemek önemlidir. (İşler H, 2001). Sporun oluşturan unsurların kabul edilebilir olabilmesi için, spor malzemeleri, spor tesisleri, spor yöneticileri, antrenörler ve düzenlenen spor organizasyonları gibi faktörler önemlidir (İnal, 2008). Spor faaliyetlerinin oluşumunda bazı faktörlerden herhangi birinin eksik olması durumunda, o ülkenin sporun toplumsal bir kültür olarak düşünülmesine veya toplumun yaşamının bir parçasını oluşturması mümkün değildir (Salman, 1992).

Sporun klasik terimine bakıldığında, vücudun bir bütün halinde hareket ederek, mücadeleye dayanan ve bunun içinde bazı gereklilikler barındıran

antrenman ve yarışmalar olarak kabul edilir. Kitlese olarak ya da bireysel olarak uygulanan, farklı kuralları içerisinde barındıran, genel olarak yarışma olgusunu barındıran ve fiziksel, zihinsel olguların gelişmesini sağlayan, eğlendirirken geliştiren ve eğiten uğraşların tümüdür (Morpa Ansiklopedisi, 1996). Spor farklı olgular içerisinde farklı toplumlarda farklı bakış açıları içerisinde tanım olarak farklılıklar içermektedir. Spor fizyologlarına göre; başarıyı yaymayı ve yarışma içerisinde kazanmayı hedeflediği için, sarf edilen efor düzeyinin fiziksel olarak daha başarılı olanların belirlenmesinde ve belirlenen kişilerin devam eden yoğunlaştırılmış bir egzersiz ve eğitim sürecinde yetiştirilmesini sağlayarak, yarışma odaklı, kas kütlelerinin geliştirilmesi ve daha fazla mücadele azmi içerisinde egzersizlerin geliştirilmesidir (Özmen, 2002). Farklı boyutlar içerisinde spor; performans ve yarışmaya yönelik, sağlıklı bireyler kazandırmak, serbest zamanları değerlendirmek, toplumsal bağlarda gelişim ve güçlü bağlar kurmak, keyifli bir zaman geçirmek gibi amaçlar içermektedir.

Spor ayrıca baktığımızda, gerçekleştirilen yer ve zamana göre değişik türlere ayrılabilir. Spor bu yüzden kesin bir tanım ile sınırlandırmak mümkün değildir. Spor rakibine karşı güç sahibi ve üstünlük kurmak gibi, insan duygularını ve iç güdülerini tatmin etmeye olanak sağlayan, tartışılmayan bazı otoriteler tarafından belirlenmiş, bireye sosyal olguyu kazandıran, fiziksel, fizyolojik ve zihinsel faaliyetlerin tümüdür (Şahin, 2002). Spor , bilişel, fiziksel, fizyolojik ve toplumsal alanda gelişime katkısı olan sosyal bazı faaliyetleri içermektedir. Bireyleri spora yönelttiği gerçekler arasında; fiziksel olarak güzel görünme arzusu ve bundan memnuniyet duyma durumu yer almaktadır. Spor bireylerde öz güven duygusunun gelişmesinde ve psikolojik olgunun tamamlanmasında destekleyici bir faktördür. Ayrıca spor bireylerde ruhsal düzeyin gelişimini sağlayan yaşama uyum olgusunu bütünleştiren en etkili aktivite şeklidir. Spor bu nedenle toplumda ilişkilerin düzenlemesine yardımcı olmasıyla bilinen bir durumdur (Yalçın, 2019).

Spor kültür olgusu olarak bireylerin ve toplumların düşünce yapısında ve davranış biçimlerinin şekillenmesinde etkin bir rol oynamaktadır. Bununla birlikte bazı davranış biçimlerini tetikler ve kültür elemanlarını etkisi altına alarak milli özellikler kazandırmaktadır. Spor etkinlikleri beden hareketlerini kapsayarak toplumsal gerçekleri ortaya koymaktadır. Farklı toplumlarda yapılan bazı spor dallarına baktığımızda toplumun kültürel özellikleri ve hayata karşı sergiledikleri

değerler açısından bilgiler elde edebilmek mümkündür. Spor ile bireyler, psikolojik, mental, fiziksel ve pedagojik açıdan oldukça önemli görevler üstlenmektedir (Sahan, 2007).

Spor kültürü, günümüzde farklı etkinlikler olarak tanımlanmasının yanı sıra, eğitimin ayrılmaz bir bütünüdür. Örnek vermek gerekirse çocuklarda kazanılmasını istediğimiz bazı davranışların çoğunluğu eğitsel oyunlar yoluyla sağlanmaktadır. Eğitim ve öğretim kademelerinde çocuklara ve gençlere işbirliği, takım çalışması, bir takım ahlaki değerler ve disiplin, oyun ve spor yoluyla sağlanmaktadır. Çocukların spor ile erken yaşta tanışması, sporu benimsemesi, yaşamlarının her aşamasında sporun olmasını sağlamak ve bu olgu doğrultusunda sporu önemli gören, spora daha fazla zaman ayıran spor ahlakı ve bilinciyle yeni nesillerin yetişmesi önemlidir (Aydemir, 2014).

Sporun Sınıflandırılması: Spor kendi içerisinde, performans sporu, okul sporu, kitle sporu ve özel gruplarda yapılan sporlar olmak üzere dört başlığa ayrılmaktadır.

Performans Spor, Bireylerin katılım sağladıkları spor faaliyetlerinde gösterdikleri en yüksek başarı düzeylerinin tamamıdır. Bir başka tanıma baktığımızda, fiziksel aktivite anında, fizyolojik ve psikolojik verim “performans” olarak adlandırılır (Özdenk, 2011). Performans sporda kalıcı başarıya ulaşmak için, başarıyı sürdürebilmek ve fazlasını yakalamak için yapılan sportif faaliyettir. Performans sporunu en üst seviyeye çıkarmak için, ilgili spor branşlarında profesyonelleşmiş bireyler mücadele etmektedir. Bu sporda zirveye ulaşmak, orada kalabilmek önem arz etmektedir.

Okul Spor, Günün en verimli saatlerini okulda geçiren öğrencilerin, bu doğrultuda eğitim ve öğretim kurumlarında kişilik ve fiziksel yeterliklerini geliştirmesi noktasında spor faaliyetleri ve beden eğitimi etkili bir araçtır. Duygusal yönlerini geliştirmek ve kontrol etmek, sosyal alanlarda kendilerini rahatça ifade etmek, duygusal bir duyarlılık geliştirmek ve bu olguyu ortaya koyabilmek okul sporlarının öğrencilere sağladığı bazı değerlerdir (Baumann, 1994).

Kitle Spor, herkesin yapabileceği boş zamanların değerlendirmesi olarak tanımlanabilir. Kısaca “herkes için spor” olarak ifade ettiğimiz bir spor

sınıflandırmasıdır. Özellikle “Kitle sporu” ifadesi yerine bu sporun iş yaşamı dışında kalan etkinlik olduğuna işaret eden “serbest zaman sporu” ifadesi kullanılmaktadır. Kitle sporunu detaylı olarak tanımladığımızda, bireylerin serbest zamanlarını; sağlıklı bir vücuda sahip olmak, eğlenceli vakit geçirmek, haz alma ve mental olarak dinlenmek için yaptığı fiziksel aktivitelerdir (Amman, 2000).

Özel Gruplarda Spor, Spor faaliyetlerinde katılım oranları bir takım olumsuzluklara dayalı olarak toplum içerisindeki bireylerin yapılan etkinliklere katılımını etkilemektedir. Bir takım engellerle karşılaşan bu kişiler için sosyal ortamları hazırlamak ve gerekli ekonomik faaliyetler kazandırmak yeterlilik düzeyinde özel spor ortamları hazırlanır (Baumann, 1994).

2.3.1 Bireysel Sporlar

Spor olgusunun bir takım ile yapılmadığı, müsabaka performansını sporcunun kendisinin belirlediği sporlardır. Bireysel sporlar, tenis, atletizm, boks, dövüş sporları, masa tenisi, bisiklet, vücut geliştirme, kick boks, yüzme, binicilik sporlarından oluşur. Bu alanda spor yapan sporcular fiziksel, psikolojik ve ruhsal açıdan birey olarak bir mücadele içerisindeyler. Bireylerin bu sporları uygularken kendisini en üst seviyede geliştirmesi gereklidir.

Bireysel sporlar, kendi başlarına yapabildikleri, genellikle teke tek olarak bireysel yarıştıkları yarışmalardır. Boks, güreş, karate gibi bazen rakiple teması gerektiren, masa tenisi, atletizm, tenis gibi bazen rakiple temas gerektirmeyen sporlardır. Dikkat ve hareketliliğin yüksek düzeyde sergilenmesi gereken branşlardır. Müsabaka esnasındaki sorumluluk sadece sporcuya aittir. (Şahin, 2009)

2.3.2 Takım Sporları

Takım sporları, bireysel sporlardan farklı olarak, birden fazla oyuncu ile takım ruhu içerisinde, teknik, taktik becerileri ve strateji gerektiren oyunlar olarak karşımıza çıkmaktadır (Ekmekçi, 2010). Takım sporlarının tarihine baktığımızda, insanların bir arada harekete başladığı, yaşamsal önlemler aldığı dönemlere kadar götürür bizi. Takım oyunlarından en bilindik, dünyada kabul gören, uygulama açısından basit ve sporcusu en çok olan spor branşlarından futbolun tarihine baktığımızda M.Ö. 300 ve 200’lü yıllara dayandırılmaktadır. Takım sporları iki farklı takımın aynı sayı belirgin özelliklere sahip farklı gruplar halinde birbirleriyle mücadele ettikleri, futbol, basketbol ve voleybol gibi oyunlardır. Başarı ve

başarısızlık durumu bütün takıma ait olduğu için yaşanan stres düzeyi bireysel sporlara nazaran daha azdır. Yardım etme olgusunun geliştiği, takım içerisinde bir bağ kurup özellik olarak birbirini tanıma bilgisinin üst düzeyde olduğu, oyun sırasında arkadaşının özelliklerinden haberdar olma ve ne yapabileceğini tahmin etme olgusu içerisinde, takım arkadaşı ile paslaşma, yardımlaşma gibi özellikleri içerisinde bulundurulur. Görev paylaşımı ve yardımlaşma olduğu için bireysel sporlara nazaran stres yoğunluğu azdır. Birlikte bir toplulukla hareket edebilme, başarı ve başarısızlık durumlarını paylaşma gibi özellikler ön plandadır (Kat, 2009).

Büyük spor organizasyonlarına baktığımızda, dünya futbol şampiyonası ve olimpiyatlar en büyük iki organizasyondur. Futbol öncelikli olmakla beraber, voleybol, basketbol, hentbol, buz hokeyi ve Amerikan futbolu gibi bazı spor branşları da önemli spor branşlarıdır (Şahin,1993). Bir spor branşının takım sporu olarak kabul edilmesi için belli başlı kuralları içerisinde barındırması gerekmektedir. Öncelikli olarak birden fazla kişinin bir amaç doğrultusunda, karşı bir takım ile mücadele içerisinde olması gereklidir. Takımların sayı ya da puan alması, sınırları belirlenmiş bir saha içerisinde, top ya da buna benzer bir nesneyi kurallar çerçevesinde birbirlerine üstünlük sağlamak için yapılmalıdır. Takım sporlarında sporcular oyun kuralları içerisinde takım arkadaşlarıyla bir bütün olarak mücadele ederler. Bu doğrultuda ülkemizde ve farklı ülkelerde futbol, basketbol, voleybol ve hentbol gibi takım sporları yaygın olarak oynandığı görülmektedir (Ekmekçi, 2010).

2.4 Sporun Önemi

Spor insanların gelişiminde, eğitiminde ve sosyalleşmesinde, doğaya uyum sağlamasında bu doğrultuda zorluklarla başa çıkabilme olgusu üzerine ortaya çıkmıştır. İlk insanların av ve avlanma, toplayıcılık, kaçma ve kovalama, gibi hayat mücadelelerini etkileyen dönemlerden sergiledikleri hareketlerin ve kullandığı aletlere dayandığı genel olarak kabul görmektedir. Belirli kurallar çerçevesinde düzenli ve sürekli yapılan fiziksel aktivitelerin tümüne spor denilmektedir. (Kalyon, 1997).

Sporda eğitim gibi toplumda kesintiye uğratılmayacak bir olgudur. Tek başına eğitim yetersiz olduğu gibi, tek başına spor da yeterli olmayacaktır. Eğitim

ve sporun birlikte yürütülmesi topluma büyük değerler sağlayacaktır. Toplumu geleceğe hazırlamak için spor ve eğitim olgusu gereklidir. Toplum içerisinde eğitim ve spor olgusunun gelişmiş olması o ülkenin gelişim düzeylerini etkilemektedir. Eğitim ve sporda yalnızca çok çalışanlar, emek verenler ve çok fazla çabalayanlar amaçlarına ulaşırlar (Karasüleymanoğlu, 1995).

2.5 Sporun Bireyler Üzerindeki Etkileri

Spor olgusu bireyin kendi iç dünyasından çıkarak; farklı kişiler, farklı ortam, düşünceler, inançlar ve diyaloglarla karşılaştığı farklı bireylerle etkileşim içerisinde olduğu sosyal bir ortamdır. Bu açıdan bakarsak spor, sosyal kaynaşmayı desteklediği, yeni dostluklar edinildiği ve dostlukları pekiştirmeyi desteklediği söylenebilir (Çaha, 2000). Bireysel açıdan değerlendirilen bir olgu olan spor, ilk zamanlarda sportif etkinlikleri oluşturup, daha sonra toplumlara mal olarak nitelik kazanmış birçok kesime ulaşmayı başaramıştır (Küçük ve Acut, 2002).

Sportif faaliyetler bireyler ile sınırlandırılmaz. Sporun doğası gereği bireylerle iş birliği içerisinde ve paylaşım söz konusudur. Gelişi güzel kuralsız biçimde, düzensiz olan, birliğin olmaması, ortak bir amacın güdülmediği etkinliklerin hiçbirisi bir spor faaliyeti olarak adlandırılmaz.

Spor, bedensel hareketler çeşitliliğini barındıran, bireylere bir grup ve sosyal kimlik kazandıran, bireylerin sosyal becerilerini geliştirmesinde öncü olan sosyal bir olguyu ifade eder. Spor önemli birçok sosyal değer kazanılmasını, kalıcı ve sürekli hale gelmesine katkı sağlamaktadır. Spor ortamında yarışmacı veya izleyici olarak bulunan bireylerin, kendilerini ifade etme olgusunu kazanmalarını ve psiko-sosyal gelişimlerini önemli ölçüde desteklemektedir (Yetim, 2000).

Spor bazı sosyal becerilerin en üst seviyeye çıkarılması ve geliştirilmesine hizmet eden sıradışı bir güçtür. Spor sosyal değerlerin oluşması için etkili bir yoldur. Bu değerler; kendini disipline etmeyi, sorumluluk kazanmayı, sadakat duygusunu edinmeyi, güvenirlilik, fedakarlık yapabilmeyi, hakkaniyet, hoşgörü kazanmayı ve çok çalışmayı içermektedir. Sosyal becerinin kazanılmasında en önemli yol rol öğrenmektir. Bireyler kendilerine uygun sosyal rolleri öğrenebilirler. Hemen hemen tüm bireyler çocukluk zamanlarında oyun, spor ve diğer aktiviteler yoluyla sosyal becerilerini geliştirmektedir.

Bu faaliyetler; iyi birer yurttaş, sorumluluk sahibi bir birey, iyi bir arkadaş, iyi bir komşu, iyi bir öğrenci olmada ve birlikte çalışma, liderlik olgusunu kazanmada bu rolleri öğrenmede katkısı olan hazırlayıcı görevi üstlenir (Küçük ve Koç, 2003). Spor yapmayan bireylere göre, spor eğitimi alan ve düzenli spor yapan bireylerin sosyal becerileri daha fazladır. Ayrıca bireylerin, sosyal, hareketli ve çalışkan, azimli ve gayretli, zorluklarla daha kolay bir şekilde başa çıkabilen bireyler oldukları bir gerçektir (Gezer, 2010).

Spor aracılığı ile bireyler, çevrelerine ve kurallara saygı duymayı, yenilme ve galibiyet duygularını, daha hoşgörölü ve daha fazla işbirliği içerisinde, dayanışma becerilerini öğrenebilir. Bunun yanında bireylerin heyecan, sevinç ve üzüntü duygularını yaşamasına olanak sağladığından, duygusal becerilerinin kontrolünü sağlayabilmektedirler. Ayrıca baktığımızda bireylerin motive olmasına, hayal gücünü kullanabilmesine ve pratik olarak çözümler üretme yeteneği edinmesine, bilişsel bazı yetilerin kazanılmasına ve gelişmesine olanak sağlayabilir. Ayrıca spor bireylerin fizyolojik gelişimlerine katkıda bulunur (Gezer, 2010).

2.5.1 Sporun Toplumsal Özellikleri ve Yararları

Özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısında spor, kitle iletişim araçlarının etkisiyle, performans artışıyla, para kazanma ve propaganda aracı olmasıyla toplumsal bir nitelik kazanmıştır. Spor insanların toplumsal etkileşimlerini üst seviyelere çıkarma, başkalarıyla birlikte olmaktan haz alma, kendini kanıtlama, başkaları tarafından onaylanma, çevreden kabul görme, toplumda bir statü kazanma, üstünlük kazanma, arkadaşlık ilişkilerini ilerletme gibi gereksinimlerin kazanılması ve karşılanmasına yardım eder (Doğan, 2005). Toplumsal sağlığın, bireysel sağlık kazanımlarını doğrudan etkiler. Sinirin ve öfkenin en alt seviyeye indirilmesi, ruhsal gerginlikleri giderip, bedeni fazlasıyla rahatlatmaktadır. Sağlıklı insanlar, iş gücünün artmasına, kalkınmanın ve toplumsal moral düzeyinin en üst seviyede olmasını sağlamaktadırlar. Toplumsal olarak çöküntü içerisinde moralsiz ve bunalımlarını aşamayan bireylerin, bundan kurtarılması ve denge kurulması bakımından, işinin ehli aydın ve ileri görüşlü antrenör, eğitimci ve yöneticilere fırsatlar verilmesi ile spor olgusunun, fiziksel aktivitelerin tümünün gelişmesi ile mümkün olacaktır. Bu hedefin gerçekleştirilmesinde ileride olan toplumlara baktığımızda aitlik duygusu ve özgüven ile toplumsal huzurun sağlandığını görmekteyiz (Karasüleymanoğlu, 1995). Spor sağlık ve toplumsal gelişim

aşamalarını bir kenara bırakırsak, profesyonelce yapılması onun herhangi bir branşta meslek olarak gerçekleştirilebilmesine bağlıdır.

Bunun altında yatan amaç; kapitalizm ve küresel sermaye için, sporun kar amacı taşımasından dolayı, sporun profesyonellerce gerçekleştirilerek, bir izleyici kitlesi oluşturulmasıdır. Sporla ilgili belirleyici kararları “UOK, 1990”lı yılların başlarında yaptığı açıklamalar doğrultusunda olimpiyatların 90 yıldır ihlal edilmeyen “Herkes için spor” ilkesini bir tarafa bırakıp, “Profesyonel sporculara” ilgiyi arttırarak” sporun dönüşümüne olumsuz bir etkisi görülmektedir (Daşdan vd., 2005).

2.5.2 Sporun Kişilik Üzerine Etkisi

Spor kişiliği etkilemesi konusunda; sporun bir karakter oluşturduğuna, işbirlikçi bir yapıyı oluşturmada, sosyalleşme sürecine ve disiplinli bireyler yetiştirme sürecine etkisi olup geliştirici bir güce sahip olduğunu görmekteyiz. Spor, saldırganlık olgusunu sportif faaliyetler ya da fiziksel aktiviteler ile doğal ve toplumsal hayatın kurallarına uygun şekilde davranabilmeyi, bunu geliştirip negatif enerjiyi üzerinden atmayı öğretmektedir (Taşneli, 2007). Toplumsal iletişimin önemli unsurlarından biri bireysel mutluluktur. Bireyler toplumsal hayatlarında kişisel ve çevresel nedenlerden kaynaklanan çeşitli sorunlarla karşılaşır. Bunların sonucunda hüznü bir duygu içerisine girebilir veya umutsuzluk duygusuna kapılabilirler. Sporun insana kazandırmayı hedefledikleri arasında, bireyi mutsuz eden olaylardan, insanlardan ve etkilerinden uzaklaştırmak, eğlenceli zaman geçirmesini sağlamak vardır. Bu sebepten bireyler kendilerini iyi hissedebileceği, birlikte güzel zaman geçirebilecek hedefler doğrultusunda, olumlu ve nitelikli iletişim kurmayı hedefleyen ve toplumsal çevreyi kazanmayı amaçlayan iyi zaman geçirme eğilimindedirler. İnsanlar hayatlarında en temel hedeflerinden biri, kendilerine mutluluk veren eylemleri yerine getirmeyi hedeflemesidir (Megep, 2014).

Bireyin sosyal becerileri çoğu zaman çevresinden gözlemleyerek edinilen kazanımların bütününden oluşur ve akabinde çevreden alınan olumlu ya da olumsuz deneyimlerle kazanır. Bulduğumuz çağda bu tanımın ne kadar değerli olduğu, birçok toplumda ve ülkenin yapısında sosyal beceri eğitimini, bir program dahilinde yürütmektedir. Bu bağlamda çeşitli yaş gruplarına hitap eden ve farklı gruplardaki

çocukların ve yetişkin bireylerin çeşitli sosyal beceri grupları oluşturulmakta, yapılan araştırma ve çalışmalarla, bu programların kazandırdıkları ve bireylerin sosyal beceri öğrenme düzeylerini etkileyen faktörler tespit edilmeye çalışılmaktadır (Çiftci ve Sucuoğlu, 2012).

2.6 Yaşam Becerileri

2.6.1 Yaşam Becerilerinin Tanımı

DSÖ, yaşam becerilerini; bireylerin kendine olan güvenini kazanmasında, sosyal olgunluğa ulaşmasında, psiko-sosyal beceriler olarak açıklamakta ve bireylerin sağlıklı gelişimlerinde etkili olduğunu söylemektedir (WHO, 1996). Çocukluk dönemi akabinde okul çağına geçen çocukların yaşam becerilerini kazanması farklı faktörler altında toplanabilir. Hayat Bilgisi Öğretim Programında öz-yönetim becerileri başlığı altında yer alan alt beceriler; kişisel gelişimini izleme ve kendini tanıma, mekanı ve zamanı doğru algılama, nasıl öğrenebileceğini öğrenme, duygu yönetimi, hedef belirleme, sorumluluk alma, etik ilkelere uygun hareket etme, kariyer planlama, paylaşım, katılım, liderlik, takım çalışması ve işbirliği, eğlenme ve farklılıklara saygı göstermedir.

Spor, bireylerin beden ve ruhen gelişim sağlamalarını desteklemesinin yanında bilgi, beceri, kişilik gelişimi ve yeteneklerinin en üst seviyeye çıkarılması, toplumsal ve uluslararası dayanışmayı oluşturması, çevresel uyumun kolaylaştırılması, kaynaşmayı ve barış ortamını sağlaması ve bireye mücadele gücünün artırılmasında yardımcı olma gibi pozitif faktörleri etkilediğinden bahsetmek mümkündür. Toplumların bir kültür dahilinde spor faaliyetlerini takım sporları halinde yapmaları ve bu faaliyetlerde yetişkinlerin daha fazla ön plana çıkmasına bakmadan, çocukların sporun içinde yer almaları gelişim süreçlerini etkileyeceğinden, spor destekleyici bir rol üstlenmektedir. Motor gelişime bağlı çocuğun hareket etme sınırlarının gelişmesine yardımcı olacak spor, çocukta aynı zamanda bir spor kültürünün gelişmesine ve oluşmasına katkı sağlayacaktır (WHO, 1996).

2.7 Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi

2.7.1 Yaşam Becerilerini Etkileyen Faktörler

Spor, çocukluk zamanlarının temel gelişim düzeylerinde olumlu etkilere sahiptir. Bu durum psikolojik durumu, fiziksel ve zihinsel gelişime pozitif yönde katkı sağlamaktadır. Bu sebeple, sosyal becerilerin kazanılmasında, kişisel

saygısının pozitif yönde gelişmesine katkı sağlamaktadır. Spor, bir çocuğun sosyal ortamında uyumlu olmasına, uyum probemini pozitif yönde iyileştirerek çocukların sosyal yetkinliğe ulaşmasını sağlamaktadır. Spor belirli kurallar içerisinde gerçekleştirilmelidir. Çocukların oyun oynarken belirli kurallara uyması, yaşları ilerledikçe sosyal uyumu yakalayıp bu becerilerini hayatlarının her anına uyarlaması kritik öneme sahiptir. Bu nedenle bireyin akıl ve ruh sağlığının kabul edilebilir düzeyde olmasının şartlarından biri sosyal uyumdur (Özbey, 2006). Spor, bireylerin sosyal ortamlara katılımını sağlayan etkinliklerden meydana gelmesinden dolayı, bireylerin sosyal beceriler kazanmasında buna bağlı olarak sosyalleşmesinde önemli bir görev üstlenmektedir. Sportif faaliyetlerle beraber, spora katılım gösteren bireyler çeşitli insan grupları ile iletişim kurmakta ve etkileşim sağlamaktadır (Özbey, 2006).

2.7.2 Yaşam Becerilerinin Alanları

Kavramsal tanım olarak amaçlardaki farklılıklara göre değişiklik göstermektedir. Bu bağlamda, belirlenmiş kurallar çerçevesinde yarışma şeklinde bireysel veya takım olarak uygulanan bedensel aktivitelerin tümüdür. Aynı zamanda, çağdaş bir kişilik oluşumunda beden ve ruhsal unsurların koordineli bir şekilde eğitimidir. Annal'a göre fiziksel aktivite, insanoğlunun doğasında var olan saldırganlık güdüsünü barışçıl bir şekilde bastırma imkânı sağlamaktadır. Luschan'a göre; bireyin topluma süreç içerisinde uyumunu sağlamakta ve bireyin beden ve ruh sağlığını güvence altına almaktadır. Sporun bütün tanımlarında, amacına göre farklılıklar gösterebilmektedir. İnsan bedeni bütün yönleri ile gelişime açıktır. Bireyin sahip olduğu çevre koşulları ve genetik özellikleri bu gelişimi etkilemektedir. Ancak, bu özelliklerinin yanında, işleme sürecinin kalitesi de ürünün kalitesini belirlemektedir. İnsanın kalitesi, kaliteli bir kültür yaratmaktadır. Fiziksel ve zihinsel aktiviteler bir beden kültürü oluşturmaktadır (Özbey, 2006).

2.7.3 Spor ve Sosyal Beceriler

Sosyal beceri olgusu ile spor ilişkisine baktığımızda; fiziksel aktivitelere katılımın, kişilerin performanslarında yükselme, benlik saygısında artış, pozitif bir bakış açısı kazanımı, stresten uzaklaşma durumu, düzenli bir uyku kazanımı, kendine güvenen bir birey olma yetisi, kişisel ilişkilerde pozitif gelişim, akran kabulü gibi birçok değerın kazandırılması ve toplumsal bütünleştirmeye katkı

sağladığı görülmektedir. Toplumsal spor kimliği kazanan ve bu kimliğini sportif aktivitelere düzenli olarak katılım eğilimi gösteren bireyler, uluslararası düzeyde bir spor performansı ve başarısı kazanmada etkili olduğu gözlemlenmektedir. UOK'nin temel hedeflerinden biri bireylerin yaşadıkları toplumlarda spor kültürünü kabullenmesi sosyal gelişimini, fiziksel ve psikolojik olgu kazanmasının benimsenmesi ile olimpizm ruhunun toplumlarca kazanılmasını temel prensip olarak görmektedir (Zorba, 2006).

Sosyal beceriler, kişide tecrübe edinmeyi ve deneyim olgusunu kazanma esasına göre gelişim göstermektedir. Toplumsal huzura katkısı düşünüldüğünde spor ve fiziksel aktiviteler ile bireyler bulundukları ortamı yakalayabilmektedir (Karasüleymanoğlu, 1995). Düzenli egzersiz ile bireyler; sosyolojik ve psikolojik düzeylerini pozitif olarak geliştirmektedir. Bu nedenle; enerji düzeylerini artırmakta, işbirlikçi bir yaklaşım sergilemekte, özgüven kazandırmakta, dayanıklılığı geliştirmekte, organizmayı beden ve ruhsal stresin oluşturduğu yıpratıcı etkisi altından kurtarmakta, mutluluk hormonlarında gelişiminin artmasında, hayata daha mutlu bir şekilde bakmakta, agresif bir yapısı varsa bundan kurtulmakta, kişileri sakinleştirici gücünün olduğu, yardımlaşmayı ön plana çıkarmakta, çabuk arkadaş kazanmayı sağlamakta, paylaşma ve yardımlaşma duygularını geliştirdiği bununla beraber pozitif etkileri olduğunu görmekteyiz (Aracı ve Aracı, 2014).

Spor müsabakaları ve fiziksel aktiviteler toplumsal birliktelik ruhunu kazandıran, toplumsal heyecanın gelişmesini sağlayan, fiziksel ve moral gücünün artırılmasını, toplumsal değerleri ve yargılarının gelişimini sağlamaktadır. Sporun bireylerin hayatını renklendirme gibi güçlü bir olgusu vardır. Sporun ve fiziksel aktivitenin çağdaş ve gelişmiş toplumlar oluşmasını sağlayan bir yapısı vardır. Bu sebeple sporun bir yarış düşüncesi olduğundan kurtulup, fiziksel aktivitenin sağladığı olumlu etkileri hedef edinmeyi göz ardı etmemeliyiz. Mutlu bireylerin yetişmesi, mutlu ailelerin oluşması da toplumsal mutluluğu oluşturmaktadır. Hasta, bitkin ve yılgın toplumlarda spordan ve fiziksel aktivitelerden uzak bireyler olduğu görülmektedir (Karasüleymanoğlu, 1995).

2.7.4 Sporun Kişilik Üzerine Etkisi

Sporun kişilik üzerine etkisine baktığımızda; işbirliği yapmayı öğrettiğini, sporun kişilik karakterini şekillendirdiğini, disiplin ve sosyalleşme düzeyini geliştirdiğini görmekteyiz. Spor, bireylerde saldırganlık düzeylerini doğal yollarla ve toplumsal hayatın gerektirdiklerine uygun bir şekilde üzerinizden atmayı sağlamaktadır (Taşneli, 2007). Toplumsal iletişimin en önemli unsuru bireysel mutluluktur. Bu sebeple toplumlarda yaygınlaşan spor ve aktiviteler bunun gelişimini pozitif yönde etkiler. Bireyler toplumsal hayatlarında ve çevresel faktörlere bağlı olarak çeşitli negatif sonuçlara maruz kalabilirler. Bu nedene bağlı olarak insanlar şahsını mutsuz eden olaylardan, insan faktörlerinden ve durumsal problemlerden uzaklaşmak, eğlenceye dayalı bir zaman geçirmeyi hedeflemektedir. Bu sebebe bağlı olarak bireyler iyi hissetmek, kaliteli zaman geçirmek, olumlu ve nitelikli iletişim sağlayacakları kişiler ve toplumsal gruplarla paylaşım ve onlarla daha fazla zaman geçirme eğilimindedirler. Sosyal hayatta iletişim sağlamanın hedeflerinden bir tanesi, bireylerin mutluluk duyduğu eylemleri gerçekleştirmesidir (Megep, 2014). Sosyal aktivite ve becerilerin çoğunlukla çevrenin gözlemlenmesiyle edilen kazanımlardan oluşması ve sonrasında çevreden alınan olumlu ve olumsuz deneyimlerle beraber kalıcılık kazanır. Bulunduğumuz yüzyılda bu tanımın önemi kavranılmış durumda ve birçok toplumda sosyal beceri eğitiminin önemi, eğitim programlarına dahil edilmiştir. Bununla beraber, çeşitli yaşlardaki çocukların ve farklı özelliklere sahip çocukların ve bireylerin kullanımına uygun farklı etkinlik programlarının, sosyal beceri alanlarının ve aktivite programlarının sosyal beceri düzeylerini kapsayan faktörleri tespit edilmesi üzerine çalışılmaktadır (Çiftci ve Sucuoğlu, 2012).

2.8 Okul Sporları

Sportif faaliyetler bireylerin, grupların, kurumların, toplulukların hatta ülkelerin kültürel yapılarını oluşturmak, geliştirmek ve bu kültürel etkinlikleri ulusal veya uluslararası alanlarda yaymak gibi etkilere sahiptirler. Bu etkileşimin eğitim bileşenlerinin temeli olan okullarda etkili kullanılması hem sporun hem eğitimin kalitesini arttırır. Bu amaçlarla başlatılan ve MEB ile GSB arasında yapılan protokolle resmiyet kazanan okul sporları faaliyetleri öğrencilerin gelişimlerine her anlamda katkıda bulunmaktadır. Okul sporları faaliyetlerini yürüten Okul Sporları Federasyonu (OSF) 2023 yılında kapatılarak, faaliyetler Gençlik ve Spor Bakanlığı (GSB) Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğüne yürütülmeye başlanmıştır. Okul

sporları faaliyetlerinin her branşta en az bir öğrencinin lisans sahibi olması, çocukların sahip oldukları sportif yeteneklerin erken yaşta fark edilmesi ve bu doğrultuda geliştirilmesi, ulusal ve uluslararası yapılan faaliyetlerde yarışmalara katılım sayısını arttırmak gibi hedefleri vardır (Okul Sporları, 2016). Okul sporları aşamalı olarak ilerleyerek bir bütünü oluşturur. Okullar arası yapılması planlanan yarışmalar, ilçeler, iller, iller arası ve daha sonra ülke çapında müsabakalardan oluşur. Büyük bir organizasyon olan okul sporları öğrencilerde de farkındalık oluşturarak kazanımlar elde etmelerini sağlar. Öğrenciler okul sporları faaliyetleri aracılığıyla bireyler arası iletişimlerini kuvvetlendirir, kazanma kaybetme gibi duyguları tadar, özgüven ve özsaygılarını geliştirir (Yanık, 2007).

3. YÖNTEM

Bu araştırma, durum tespitine dayalı betimsel tarama modelinde bir araştırmadır. *‘Tarama modelleri, geçmişte ya da günümüzde var olan durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır’*(Karasar, 2006).

3.1 Araştırmanın Evreni

Bu araştırmanın evrenini 2022-2023 Eğitim-Öğretim Yılı güz döneminde Bolu ili Merkez İlçede lisanslı olarak spor yapan 894 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır.

3.2 Araştırmanın Örneklemi

Araştırmanın örnekleme kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle (Büyüköztürk, 2014) Bolu ili Merkez ilçede lisanslı olarak spor yapan ve gönüllü olarak araştırmaya katılan toplam 419 öğrenci oluşturmaktadır.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyet, Yaş, Sınıf, Spor Branşı, Haftalık Antrenman Saati ve Lisans Yıllarına Göre Dağılımları

Cinsiyet	N	%
Kız	213	50,8
Erkek	206	49,2
Yaş		
9-12 Yaş	92	22,0
13-15 Yaş	327	78,0
Sınıf		
5 Sınıf	46	11,0
6 Sınıf	141	33,7
7 Sınıf	154	36,8
8 Sınıf	78	18,6
Spor Branşı		
Futbol	101	24,1
Basketbol	57	13,6
Voleybol	119	28,4
Tenis	19	4,5
Yüzme	32	7,6
Haftalık antrenman saati		
Haftada 1 saat	33	7,9
Haftada 2 Saat	109	26,0

Haftada 3 Saat	85	20,3
Haftada 4 Saat	86	20,5
Haftada 5 Saat	15	3,6
Haftada 6 Saat	36	8,6
Haftada 6 Saat ve Üzeri	55	13,1
Lisans Yılı		
Bir yıl	169	40,3
İki yıl	125	29,8
Üç yıl	36	8,6
Dört yıl	36	8,6
Beş yıl	23	5,5
Altı yıl	30	7,2

Tablo 1’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğrencilerin betimsel istatistiksel sonuçlarından cinsiyet değişkeni ile ilgili bilgiler, öğrencilerin %50,8’i kız ve %49,2’si erkektir. Araştırmamıza katılan ortaokul düzeyinde eğitim alan ve lisanslı olarak spor yapan toplam 419 öğrenci katılmıştır. Araştırmamıza katılan öğrencilerin betimsel istatistiksel sonuçlarından yaş değişkeni ile ilgili bilgiler, öğrencilerin %22,0’ı 9-12 yaş aralığında ve %78,0’ı 13-15 yaş aralığındadır. Araştırmamıza katılan öğrencilerin betimsel istatistiksel sonuçlarından sınıf değişkeni ile ilgili bilgiler, öğrencilerin %11,0’ı 5 sınıf öğrencisi, %33,7’si 6 sınıf öğrencisi, %36,8’i 7 sınıf öğrencisi, %18,6’sı 8 sınıf öğrencisidir. Araştırmamıza katılan öğrencilerin betimsel istatistiksel sonuçlarından spor branşı değişkeni ile ilgili bilgiler verilmiştir. Öğrencilerin %24,1’i futbol, %13,6’sı basketbol, %28,4’ü voleybol, %4,5’i tenis ve %7,6’sı yüzme spor branşlarından biriyle ilgilendiğini belirtmiştir. Araştırmamıza katılan öğrencilerin betimsel istatistiksel sonuçlarından haftalık antrenman saati değişkeni ile ilgili bilgiler verilmiştir. Araştırmamıza katılan öğrencilerin, %7,9’u haftada 1 saat, %26,0’ı haftada 2 saat, %20,3’ü haftada 3 saat, %20,5’i haftada 4 saat, %3,6’sı haftada 5 saat, %8,6’sı haftada 6 saat ve %13,1’i haftada 6 saat ve üzeri antrenman yaptığını bildirmiştir. Araştırmamıza katılan öğrencilerin betimsel istatistiksel sonuçlarından lisans yılı değişkeni ile ilgili bilgiler verilmiştir. Öğrencilerin %40,3’ü Bir yıl, %29,8’i İki yıl, %8,6’sı Dört yıl, %5,5’i Beş yıl ve %7,2’si Altı yıldır lisanslı olarak spor yaptığını belirtmiştir.

3.3 Araştırma Verilerinin Toplanması

Bu araştırma verilerinin toplanmasında, 2022-2023 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Bolu İli Merkez İlçede lisanslı ortaokul öğrenci sayılarına ulaşmak için Bolu Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü okul sporları servisinden gerekli bilgiler alınmıştır.

Bu çalışmada veriler araştırmacı tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu”, Cronin ve Allen (2017) tarafından geliştirilen ve Türk kültürüne Düz ve Açıık (2018) tarafından uyarlanan “Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi Ölçeği” kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmada katılımcıların, araştırma sonuçlarına etkisi olabileceği düşünülen; Cinsiyet, yaş, öğrenim düzeyi, spor branşı, haftada yaptıkları antrenman süresi, sahip oldukları lisans süresi değişkenlerinden oluşmaktadır. Tanımlayıcı Bilgi Formu (EK1)

Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi Ölçeği: Araştırmada ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarını belirlemek amacıyla Cronin ve Allen tarafından (2017) yılında geliştirilen ve Türk kültürüne Düz ve Açıık (2018) tarafından uyarlanan “Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi Ölçeği” kullanılmıştır.

Düz ve Açıık (2018) SYBEÖ güvenirlik çalışması kapsamında iç tutarlık katsayısı .92 olarak hesaplamıştır. Test-tekrar test güvenirlik çalışması için hesaplanan Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon katsayısının ($r=.89$) da yüksek düzeyde ve anlamlı olduğunu belirlemiştir.

Tablo 2. Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi Ölçeği ve Alt Boyutları Güvenirlilik Analizi Değerleri (Cronbach Alpha)

SYBEÖ Alt Boyutları	Güvenirlilik Katsayısı
Zaman Yönetimi Becerileri	,836
İletişim Becerileri	,834
Liderlik Becerileri	,828
Takım Çalışması	,839
Sosyal Beceriler	,834
Duygusal Beceriler	,837
Amaç Belirleme Becerileri	,831
Ölçek Toplamı (Cronbach Alpha)	,854*

Bu araştırmada SYBEÖ ve alt boyutlarına ilişkin güvenirlilik analizi değerleri tablo 2’de verilmiştir. SYBEÖ toplamı Güvenirlilik Katsayısı (Cronbach Alpha), (,854*) olarak analiz edilmiştir. Araştırma kapsamında ölçeğimizin sonuçları, yüksek düzeyde bir güvenirlilik katsayısına sahip olduğu söylenebilir.

Tablo 3. Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi leği ve Alt Boyutlarına İlişkin Bulgular

SYBEÖ Alt Boyutları	Min.	Mak.	$\bar{X}$	SS
Zaman Yönetimi Becerileri	4,00	36,00	15,04	3,224
İletişim Becerileri	4,00	20,00	15,21	3,289
Liderlik Becerileri	5,00	45,00	19,24	3,929
Takım alışması	9,00	80,00	23,95	5,321
Sosyal Beceriler	6,00	20,00	15,08	3,080
Duygusal Beceriler	4,00	20,00	14,55	3,533
Amaç Belirleme Becerileri	4,00	20,00	16,31	3,201
Ölçek Toplamı	36.00	241.00	119,41	25,580

Tablo 3’de araştırmaya katılan ğrencilerin SYBEÖ ve alt boyutlarından aldıkları, minimum, maksimum, ortalama puanlar ve standart sapma değerleri verilmiştir. SYBEÖ toplam puan ortalamasının (119,41±25,580) yksey düzeyde olduğu grlmektedir.

3.4 Verilerin Analizi

Bu araştırmada kişisel bilgilerin analizinde betimsel istatistik analizlerinden yüzde ve frekans değerleri kullanılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini tespit etmek için Normallik Testi, verilerin normal dağılımının tespit edilmesi üzerine iki değişkenli bağımsız verilerin analizinde bağımsız gruplar t testi, ikiden fazla bağımsız değişkenli alt problemlerin analizinde ise tek yönlü varyans analizi ve grup içi farklar için Tukey HSD testleri kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi olarak ($p<0,05$) olarak alınmıştır.

3.5 Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma;

1. 2022-2023 eğitim - ğretim yılı gz döneminde Bolu ili Merkez ilçeden araştırmaya gönüllü olarak katılan lisanslı olarak spor yapan 419 ortaokul ğrencisi,

2. Öğrencilerin sporun yaşam boyu becerileri algıları, Düz ve Açak (2018) tarafından Türkçeye uyarlanan “Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi Ölçeği” maddelerine verdikleri cevaplarla sınırlıdır.

3. Araştırmaya katılan orta okul öğrencilerinin branş değişkeni futbol, basketbol, voleybol, tenis ve yüzme sporlarıyla sınırlıdır.

4. Bu araştırma verileri, Sakarya Ortaokulu, 100.Yıl Ortaokulu, Şehit Ozan Özen Ortaokulu, Orhangazi Ortaokulu ve İzzet Baysal Ortaokulu’nda öğrenim gören öğrencilerden toplanmıştır.

4. BULGULAR

Lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarını incelemek ve öğrencilerin demografik özelliklerine göre yaşam becerileri arasında farklılıkları belirlemek amacıyla betimsel tipte gerçekleştirilen araştırmamızın tablo ve bulgularına aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 4. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algılarının Cinsiyetlerine Göre Analizi

SYBEÖ Alt Boyutları	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	SS	t	p
Zaman Yönetimi Becerileri	Kız	213	3,819	,8335	1,498	,135
	Erkek	206	3,701	,7742		
İletişim Becerileri	Kız	213	3,786	,8306	-,453	,651
	Erkek	206	3,822	,8153		
Liderlik Becerileri	Kız	213	3,923	,7015	1,975	,049*
	Erkek	206	3,772	,8595		
Takım Çalışması	Kız	213	4,026	,6590	,801	,423
	Erkek	206	3,957	1,073		
Sosyal Beceriler	Kız	213	3,835	,7566	1,739	,083
	Erkek	206	3,705	,7801		
Duygusal Beceriler	Kız	213	3,751	,8658	2,676	,008*
	Erkek	206	3,521	,8883		
Amaç Belirleme Becerileri	Kız	213	4,113	,7630	,944	,346
	Erkek	206	4,040	,8373		

Tablo 4’de görüldüğü gibi araştırmamıza katılan öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçları görülmektedir. Bağımsız gruplar t-testi sonuçlarına göre; SYBEÖ alt boyutları ortalamaları, “Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda ($t_{(419)}= 1,498$; $p>.05$), “İletişim Becerileri” alt boyutunda ($t_{(419)}= -,453$; $p>.05$), “Takım Çalışması” alt boyutunda ($t_{(419)}=,801$; $p>.05$), “Sosyal Beceriler” alt boyutunda ($t_{(419)}= 1,739$; $p>.05$) ve “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda ($t_{(419)}=,944$; $p>.05$) herhangi bir anlamlı farklılık görülmemektedir ($p>0.05$).

Araştırmamıza katılan öğrencilerin “Liderlik Becerileri” alt boyutunda ($t_{(419)}= -1,975$; $p<.05*$) ve “Duygusal Beceriler” alt boyutunda ($t_{(419)}= 2,676$; $p<.05*$) cinsiyete göre Liderlik Becerileri ve Duygusal Beceriler alt boyutlarında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Tablo 5. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algılarının Sınıf (Öğrenim Düzeyi) Düzeylerine Göre Analizi

SYBEÖ Alt Boyutları		Sınıf	N	$\bar{X}$	SS	f	p
Zaman Yönetimi Becerileri	5 Sınıf	46	4,092	,6756	4,451	,004*	
	6 Sınıf	141	3,609	,9502			
	7 Sınıf	154	3,779	,7134			
	8 Sınıf	78	3,804	,7055			
İletişim Becerileri	5 Sınıf	46	4,092	,6086	3,713	,012*	
	6 Sınıf	141	3,730	,8205			
	7 Sınıf	154	3,714	,8495			
	8 Sınıf	78	3,945	,8370			
Liderlik Becerileri	5 Sınıf	46	3,904	,7152	1,145	,331	
	6 Sınıf	141	3,757	,8162			
	7 Sınıf	154	3,868	,8188			
	8 Sınıf	78	3,946	,6948			
Takım Çalışması	5 Sınıf	46	4,112	,9857	,387	,763	
	6 Sınıf	141	3,996	,7662			
	7 Sınıf	154	3,980	1,022			
	8 Sınıf	78	3,938	,7390			
Sosyal Beceriler	5 Sınıf	46	3,771	,7106	,720	,540	
	6 Sınıf	141	3,792	,7961			
	7 Sınıf	154	3,707	,7732			
	8 Sınıf	78	3,859	,7533			
Duygusal Beceriler	5 Sınıf	46	3,972	,6835	2,511	,058	
	6 Sınıf	141	3,609	,9060			
	7 Sınıf	154	3,589	,9234			
	8 Sınıf	78	3,589	,8374			
Amaç Belirleme Becerileri	5 Sınıf	46	4,255	,7312	1,656	,176	
	6 Sınıf	141	3,975	,8682			
	7 Sınıf	154	4,092	,7298			
	8 Sınıf	78	4,128	,8333			

Tablo 5’de görüldüğü gibi araştırmamıza katılan öğrencilerin sınıf değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonuçları görülmektedir. Anova sonuçlarına göre; “Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda ($F_{(419)}=4,451$; $p<.05^*$) ve “İletişim Becerileri” alt boyutunda ($F_{(419)}=3,713$; $p<.05^*$), Öğrencilerin sınıf (öğrenim düzeyi) değişkenine göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Araştırmamıza katılan öğrencilerin “Liderlik Becerileri” alt boyutunda ($F_{(419)}=1,145$; $p>.05$), “Takım Çalışması” alt boyutunda ($F_{(419)}=.387$; $p>.05$), “Sosyal Beceriler” alt boyutunda ($F_{(419)}=.720$; $p>.05$), “Duygusal Becerileri” alt

boyutunda ($F_{(419)}=2,511$; $p>.05$) ve “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda ($F_{(419)}=1,656$; $p>.05$) olarak analiz edilmiştir. Öğrencilerin sınıf (öğrenim düzeyi) değişkenine göre farklılık göstermediği görülmektedir ($p>0.05$).

Tablo 6. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algılarının Sınıflara Göre Grup İçi Karşılaştırılması (Tukey HSD)

SYBEÖ Alt Boyutları	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	f	p	Fark Tukey
Zaman Yönetimi Becerileri	Gruplar	8,468	3	2,823			
	Arası				4,451	,004*	5>6
	Grup İçi	263,165	415	,634			
	Toplam	271,634	418				
İletişim Becerileri	Gruplar	7,389	3	2,463			
	Arası				3,713	,012*	5>6
	Grup İçi	275,313	415	,663			5>7
	Toplam	282,702	418				
Liderlik Becerileri	Gruplar	2,119	3	,706			
	Arası				1,145	,331	
	Grup İçi	256,048	415	,617			
	Toplam	258,167	418				
Takım Çalışması	Gruplar	,916	3	,305			
	Arası				,387	,763	
	Grup İçi	327,866	415	,790			
	Toplam	328,782	418				
Sosyal Beceriler	Gruplar	1,284	3	,428			
	Arası				,720	,540	
	Grup İçi	246,647	415	,594			
	Toplam	247,932	418				
Duygusal Beceriler	Gruplar	5,815	3	1,938			
	Arası				2,511	,058	
	Grup İçi	320,406	415	,772			
	Toplam	326,221	418				
Amaç Belirleme Becerileri	Gruplar	3,168	3	1,056			
	Arası				1,656	,176	
	Grup İçi	264,561	415	,637			
	Toplam	267,729	418				

Tablo 6’da görüldüğü gibi araştırmamıza katılan öğrencilerin sınıf (öğrenim düzeyi) değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan grup içi Tukey HSD sonuçları görülmektedir. Puan ortalamalarına baktığımızda, “Liderlik Becerileri” alt boyutunda, “Takım Çalışması” alt boyutunda, “Sosyal Beceriler” alt boyutunda

“Duygusal Becerileri” alt boyutunda ve “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda öğrencilerin sınıf (öğrenim düzeyi) değişkenine göre farklılık görülmemektedir ($p>0.05$).

“Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda ($F_{(3-415)}=4,451$; $p<.05^*$), 5 sınıflar ile 6 sınıflar arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir. Öğrencilerin “İletişim Becerileri” alt boyutunda ($F_{(3-415)}=3,713$; $p<.05^*$), 5 sınıflar ile 6 ve 7 sınıflar arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir ($p<0.05$).

Tablo 7. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algılarının Spor Branşlarına Göre Analizi

SYBEÖ Boyutları	Alt	Spor Branşı	N	$\bar{X}$	SS	f	p
Zaman Yönetimi Becerileri		Futbol	101	3,814	,6742	1,977	,098
		Basketbol	57	3,907	,7553		
		Voleybol	119	3,731	,8691		
		Tenis	19	3,342	,6831		
		Yüzme	32	3,867	1,112		
İletişim Becerileri		Futbol	101	4,014	,6962	3,449	,009*
		Basketbol	57	3,754	,8602		
		Voleybol	119	3,813	,8118		
		Tenis	19	3,657	,9472		
		Yüzme	32	3,437	1,033		
Liderlik Becerileri		Futbol	101	3,805	,7096	1,310	,266
		Basketbol	57	3,803	,7620		
		Voleybol	119	3,868	,7213		
		Tenis	19	4,242	1,224		
		Yüzme	32	3,818	1,025		
Takım Çalışması		Futbol	101	3,985	,7230	1,665	,158
		Basketbol	57	3,991	,5845		
		Voleybol	119	4,028	,5971		
		Tenis	19	3,894	,4621		
		Yüzme	32	3,677	1,173		
Sosyal Beceriler		Futbol	101	3,799	,6901	1,020	,397
		Basketbol	57	3,890	,7102		
		Voleybol	119	3,813	,7050		
		Tenis	19	3,578	,7502		
		Yüzme	32	3,632	1,079		
Duygusal Beceriler		Futbol	101	3,707	,7591	,802	,524
		Basketbol	57	3,530	1,000		
		Voleybol	119	3,680	,8829		
		Tenis	19	3,407	,7692		
		Yüzme	32	3,578	1,048		

Amaç	Futbol	101	4,106	,7577		
Belirleme	Basketbol	57	4,013	,8470		
Becerileri	Voleybol	119	4,069	,8449	,472	,756
	Tenis	19	3,842	,5218		
	Yüzme	32	4,031	,9933		

Tablo 7’de görüldüğü gibi araştırmamıza katılan öğrencilerin spor branşı değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonuçları görülmektedir. Anova sonuçlarına göre; “Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda ($F_{(328)}=1,1977$; $p>.05$), “Liderlik Becerileri” alt boyutunda ($F_{(328)}=1,310$; $p>.05$), “Takım Çalışması” alt boyutunda ($F_{(328)}=1,665$; $p>.05$), “Sosyal Beceriler” alt boyutunda ($F_{(328)}=1,020$; $p>.05$), “Duygusal Becerileri” alt boyutunda ($F_{(328)}=.802$; $p>.05$) ve “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda ($F_{(328)}=.472$; $p>.05$) olarak analiz edilmiştir ($p>0.05$).

Araştırmamıza katılan öğrencilerin “İletişim Becerileri” alt boyutunda ($F_{(328)}=3,449$; $p<.05^*$) olarak analiz edilmiştir. Öğrencilerin spor branşı değişkenine göre farklılık sadece İletişim Becerileri alt boyutlarında tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Tablo 8. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algılarının Spor Branşına Göre Grup İçi Karşılaştırılması (Tukey HSD)

SYBEÖ Alt Boyutları	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	f	p	Fark Tukey
Zaman Yönetimi Becerileri	Gruplar	5,222	4	1,305			
	Arası				1,977	,098	
	Grup İçi	213,330	323	,660			
	Toplam	218,552	327				
İletişim Becerileri	Gruplar	9,267	4	2,317			
	Arası				3,449	,009*	1>5
	Grup İçi	216,968	323	,672			
	Toplam	226,235	327				
Liderlik Becerileri	Gruplar	3,306	4	,827			
	Arası				1,310	,266	
	Grup İçi	203,866	323	,631			
	Toplam	207,172	327				
Takım Çalışması	Gruplar	3,298	4	,825			
	Arası				1,665	,158	
	Grup İçi	159,999	323	,495			
	Toplam	163,298	327				

Sosyal Beceriler	Gruplar Arası	2,283	4	,571	1,020	,397
	Grup İçi	180,787	323	,560		
	Toplam	183,069	327			
Duygusal Beceriler	Gruplar Arası	2,487	4	,622	,802	,524
	Grup İçi	250,339	323	,775		
	Toplam	252,826	327			
Amaç Belirleme Becerileri	Gruplar Arası	1,270	4	,318	,472	,756
	Grup İçi	217,332	323	,673		
	Toplam	218,602	327			

(1=Futbol, 2=Basketbol, 3=Voleybol, 4=Tenis, 5=Yüzme)

Tablo 8’de görüldüğü gibi araştırmamıza katılan öğrencilerin spor branşı değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan grup içi Tukey HSD sonuçları görülmektedir. Grup içi sonuçlarına göre; “Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda ($F_{(4-323)}=1,1977$; $p>.05$), “Liderlik Becerileri” alt boyutunda ($F_{(4-323)}= 1,310$; $p>.05$), “Takım Çalışması” alt boyutunda ($F_{(4-323)}=1,665$; $p>.05$), “Sosyal Beceriler” alt boyutunda ($F_{(4-323)}=1,020$; $p>.05$), “Duygusal Becerileri” alt boyutunda ($F_{(4-323)}=,802$; $p>.05$) ve “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda ($F_{(4-323)}=,472$; $p>.05$) olarak analiz edilmiştir ($p>0.05$).

Araştırmamıza katılan öğrencilerin “İletişim Becerileri” alt boyutunda ($F_{(4-323)}=3,449$; $p<.05^*$) olarak analiz edilmiştir. Öğrencilerin spor branşı değişkenine göre farklılık sadece İletişim Becerileri alt boyutunda futbol ile yüzme branşları grup içi değerleri arasında tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Tablo 9. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algılarının Bir Haftada Yaptıkları Antrenman Saatine Göre Analizi

SYBEÖ Boyutları	Alt	Haftalık Antrenman Zamanı	N	$\bar{X}$	SS	f	p
Zaman Yönetimi Becerileri		Haftada 1 saat	33	3,143	,8971		
		Haftada 2 Saat	109	3,614	,7588		
		Haftada 3 Saat	85	3,876	,6982		
		Haftada 4 Saat	86	3,840	,9447	5,56	,000*
		Haftada 5 Saat	15	3,883	,5498	2	
		Haftada 6 Saat	36	3,958	,5395		
		Haftada 6 Saat Üzeri	55	3,959	,7709		
İletişim Becerileri		Haftada 1 saat	33	3,356	1,100		
		Haftada 2 Saat	109	3,768	,8421		
		Haftada 3 Saat	85	3,852	,7042		

	Haftada 4 Saat	86	3,843	,8135	2,49	,022*
	Haftada 5 Saat	15	3,900	,7183	3	
	Haftada 6 Saat	36	4,076	,6887		
	Haftada 6 Saat Üzeri	55	3,804	,8132		
Liderlik Becerileri	Haftada 1 saat	33	3,393	1,091		
	Haftada 2 Saat	109	3,713	,7425		
	Haftada 3 Saat	85	4,032	,6293		
	Haftada 4 Saat	86	3,820	,7464	4,60	,000*
	Haftada 5 Saat	15	3,933	,4047	8	
	Haftada 6 Saat	36	4,188	1,017		
	Haftada 6 Saat Üzeri	55	3,909	,6818		
Takım Çalışması	Haftada 1 saat	33	3,611	1,030		
	Haftada 2 Saat	109	3,925	,9169		
	Haftada 3 Saat	85	4,051	,5931		
	Haftada 4 Saat	86	3,972	,6214	3,15	,005*
	Haftada 5 Saat	15	4,011	,7084	3	
	Haftada 6 Saat	36	4,486	1,680		
	Haftada 6 Saat Üzeri	55	3,966	,6288		
Sosyal Beceriler	Haftada 1 saat	33	3,492	,8671		
	Haftada 2 Saat	109	3,603	,7470		
	Haftada 3 Saat	85	3,838	,7004		
	Haftada 4 Saat	86	3,694	,8011	4,27	,000*
	Haftada 5 Saat	15	4,033	,6672	8	
	Haftada 6 Saat	36	4,118	,6904		
	Haftada 6 Saat Üzeri	55	3,990	,7499		
Duygusal Beceriler	Haftada 1 saat	33	3,333	,9756		
	Haftada 2 Saat	109	3,589	,9721		
	Haftada 3 Saat	85	3,673	,8660		
	Haftada 4 Saat	86	3,662	,8615	1,30	,255
	Haftada 5 Saat	15	4,033	,6258	2	
	Haftada 6 Saat	36	3,708	,7618		
	Haftada 6 Saat Üzeri	55	3,672	,8134		
Amaç Belirleme Becerileri	Haftada 1 saat	33	3,621	1,036		
	Haftada 2 Saat	109	3,922	,9196		
	Haftada 3 Saat	85	4,082	,6607		
	Haftada 4 Saat	86	4,229	,7575	4,03	,001*
	Haftada 5 Saat	15	4,233	,6371	0	
	Haftada 6 Saat	36	4,215	,6947		
	Haftada 6 Saat Üzeri	55	4,281	,5952		

Tablo 9’da görüldüğü gibi araştırmamıza katılan öğrencilerin bir haftada yaptıkları antrenman saati (haftalık antrenman zamanı) değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonuçları görülmektedir. Anova sonuçlarına göre; “Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda ($F_{(419)}=5,562$; $p<.05^*$), “İletişim Becerileri” alt boyutunda ($F_{(419)}=2,493$; $p<.05^*$), “Liderlik Becerileri” alt

boyutunda ($F_{(419)}=4,608$; $p<.05^*$), “Takım Çalışması” alt boyutunda ($F_{(419)}=3,153$; $p<.05^*$), “Sosyal Beceriler” alt boyutunda ($F_{(419)}=4,278$; $p<.05^*$) ve “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda ($F_{(419)}=4,030$; $p<.05^*$) olarak analiz edilmiştir ($p<0.05$).

Araştırmamıza katılan öğrencilerin “Duygusal Beceriler” alt boyutunda ($F_{(419)}=1,302$; $p>.05$), öğrencilerin haftalık antrenman zamanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık “Duygusal Beceriler” alt boyutunda tespit edilmemiştir ($p<0.05$).

Tablo 10. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algılarının Bir Haftalık Antrenman Saatine Göre Grup İçi Karşılaştırılması (Tukey HSD)

SYBEÖ Alt Boyutları	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	f	p	Fark Tukey
Zaman Yönetimi Becerileri	Gruplar	20,355	6	3,393	5,562	,000*	2-3>1
	Arası						4-5>1
	Grup İçi	251,279	412	,610			6-7>1
	Toplam	271,634	418				
İletişim Becerileri	Gruplar	9,904	6	1,651	2,493	,022*	3>1
	Arası						6>1
	Grup İçi	272,798	412	,662			
	Toplam	282,702	418				
Liderlik Becerileri	Gruplar	16,235	6	2,706	4,608	,000*	3>1
	Arası						6>1
	Grup İçi	241,933	412	,587			7>1
	Toplam	258,167	418				6>2
Takım Çalışması	Gruplar	14,433	6	2,405	3,153	,005*	6>1
	Arası						6>2
	Grup İçi	314,349	412	,763			
	Toplam	328,782	418				
Sosyal Beceriler	Gruplar	14,542	6	2,424	4,278	,000*	6-7>1
	Arası						7>2
	Grup İçi	233,390	412	,566			6>2
	Toplam	247,932	418				
Duygusal Beceriler	Gruplar	6,069	6	1,011	1,302	,255	
	Arası						
	Grup İçi	320,152	412	,777			
	Toplam	326,221	418				

Amaç Belirleme Becerileri	Gruplar Arası	14,842	6	2,474	4,030	,001*	3-4>1 6-7>1
	Grup İçi	252,887	412	,614			4>2
	Toplam	267,729	418				

(1=Haftalık 1 Saat, 2=Haftalık 2 Saat, 3=Haftalık 3 Saat, 4=Haftalık 4 Saat, 5=Haftalık 5 Saat, 6=Haftalık 6 Saat, 7=Haftalık 6 Saat Üzeri)

Tablo 10’da görüldüğü gibi araştırmamıza katılan öğrencilerin bir haftada yaptıkları antrenman saati (haftalık antrenman zamanı) değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan Grup İçi Karşılaştırılması (Tukey HSD) sonuçları görülmektedir. Sonuçlara göre; “Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda ($F(6-412)=5,562$; $p<.05^*$), “İletişim Becerileri” alt boyutunda ($F(6-412)=2,493$; $p<.05^*$), “Liderlik Becerileri” alt boyutunda ($F(6-412)=4,608$; $p<.05^*$), “Takım Çalışması” alt boyutunda ($F(6-412)=3,153$; $p<.05^*$), “Sosyal Beceriler” alt boyutunda ($F(6-412)=4,278$; $p<.05^*$) ve “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda ($F(6-412)=4,030$; $p<.05^*$) olarak analiz edilmiştir ($p<0.05$).

Araştırmamıza katılan öğrencilerin “Duygusal Beceriler” alt boyutunda ($F(6-412)=1,302$; $p>.05$), öğrencilerin haftalık antrenman zamanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık sadece ‘Duygusal Beceriler’ alt boyutunda tespit edilmemiştir ($p<0.05$).

Araştırmaya katılan orta okul öğrencilerinin haftalık antrenman saati değişkenine göre grup içi karşılaştırmalarda “Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda haftalık 2,3,4,5,6 ve 6 saat üzeri antrenman lehine haftalık 1 saat antrenman yapan öğrencilerin grup içi antrenman saatlerine göre anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir.

Araştırmanın “İletişim Becerileri” alt boyutunda haftalık 3,6 saat antrenman lehine 1 saat antrenman zamanı ile anlamlı farklılıklar görülmektedir.

Araştırmanın “Liderlik Becerileri” alt boyutunda haftalık 3, 6 ve 6 saat üzeri saat antrenman lehine 1 saat antrenman zamanı ile haftalık 6 saat antrenman lehine 2 saat antrenman zamanı arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.

Araştırmanın “Takım Çalışması” alt boyutunda haftalık 6 saat antrenman lehine 1 saat antrenman zamanı ile anlamlı farklılıklar görülmektedir. Aynı alt

boyut için haftalık 6 saat antrenman saati lehine 2 saat antrenman zamanı arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.

Araştırmanın “Sosyal Beceriler” alt boyutunda haftalık 6 saat ve 6 saat üzeri antrenman lehine 1 saat antrenman zamanı ile anlamlı farklılıklar görülmektedir. Aynı alt boyut için haftalık 6 saat ve üzeri saat antrenman saati lehine 2 saat antrenman zamanı arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir. Sosyal beceriler alt boyutu grup içi değerlerinde haftalık 6 saat antrenman zamanı lehine 2 saat antrenman zamanı arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.

Araştırmanın “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda haftalık 3-4-6 ile 6 ve üzeri saat antrenman lehine haftalık 1 saat antrenman zamanı arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir. Aynı alt boyut için haftalık 4 saat antrenman saati lehine 2 saat antrenman zamanı arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.

Araştırmanın grup içi karşılaştırmalarında “Duygusal Beceriler” alt boyutunda öğrencilerin haftalık antrenman zamanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

Tablo 11. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algılarının Lisans Yılına Göre Analizi

SYBEÖ	Alt	Lisans Yılı	N	$\bar{X}$	SS	f	p
Boyutları							
Zaman Yönetimi Becerileri	Bir Yıl		169	3,544	,8793	6,361	,000*
	İki Yıl		125	3,796	,7200		
	Üç Yıl		36	3,937	,7497		
	Dört Yıl		36	3,854	,6306		
	Beş Yıl		23	4,260	,6634		
	Altı Yıl		30	4,133	,7123		
İletişim Becerileri	Bir Yıl		169	3,633	,8336	2,558	,027*
	İki Yıl		125	3,910	,7655		
	Üç Yıl		36	3,895	,7823		
	Dört Yıl		36	3,944	,9006		
	Beş Yıl		23	3,891	,9995		
	Altı Yıl		30	3,983	,6693		
Liderlik Becerileri	Bir Yıl		169	3,659	,8863	4,662	,000*
	İki Yıl		125	3,891	,6794		
	Üç Yıl		36	3,933	,7529		
	Dört Yıl		36	4,011	,5970		
	Beş Yıl		23	4,217	,6685		
	Altı Yıl		30	4,173	,6700		
Takım Çalışması	Bir Yıl		169	3,870	,8661	3,272	,007*
	İki Yıl		125	3,954	,6157		
	Üç Yıl		36	4,088	,7668		

	Dört Yıl	36	4,083	,7426		
	Beş Yıl	23	4,601	2,002		
	Altı Yıl	30	4,144	,7201		
Sosyal Beceriler	Bir Yıl	169	3,609	,7923		
	İki Yıl	125	3,842	,6916		
	Üç Yıl	36	3,798	,7507	3,617	,003*
	Dört Yıl	36	3,798	,8940		
	Beş Yıl	23	4,130	,7380		
	Altı Yıl	30	4,050	,6708		
Duygusal Beceriler	Bir Yıl	169	3,455	,8815		
	İki Yıl	125	3,740	,8903		
	Üç Yıl	36	3,694	,8703	3,078	,010*
	Dört Yıl	36	3,694	,7538		
	Beş Yıl	23	4,043	,9642		
	Altı Yıl	30	3,800	,8051		
Amaç Belirleme Becerileri	Bir Yıl	169	3,933	,8924		
	İki Yıl	125	3,990	,7766		
	Üç Yıl	36	4,243	,6667	5,209	,000*
	Dört Yıl	36	4,298	,4660		
	Beş Yıl	23	4,510	,6634		
	Altı Yıl	30	4,458	,5984		

Tablo 11’de görüldüğü gibi araştırmamıza katılan öğrencilerin lisans yılı değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonuçları görülmektedir. Anova sonuçlarına göre; “Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda ($F_{(419)}=6,361$; $p<.05^*$), “İletişim Becerileri” alt boyutunda ($F_{(419)}=2,558$; $p<.05^*$), “Liderlik Becerileri” alt boyutunda ($F_{(419)}=4,662$; $p<.05^*$), “Takım Çalışması” alt boyutunda ($F_{(419)}=3,272$; $p<.05^*$), “Sosyal Beceriler” alt boyutunda ($F_{(419)}=3,617$; $p<.05^*$) ve “Duygusal Beceriler” alt boyutunda ($F_{(419)}=3,078$; $p<.05^*$), “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda ($F_{(419)}=5,209$; $p<.05^*$) olarak analiz edilmiştir. Öğrencilerin lisans yılı değişkenine göre anlamlı farklılık SYBEÖ tüm alt boyutlarında tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Tablo 12. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algılarının Lisans Yılına Göre Grup İçi Karşılaştırılması (Tukey HSD)

SYBEÖ Alt Boyutları	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	f	p	Fark Tukey
Zaman Yönetimi Becerileri	Gruplar Arası	19,423	5	3,885	6,361	,000*	5>1 6>1
	Grup İçi	252,210	413	,611			
	Toplam	271,634	418				
İletişim Becerileri	Gruplar Arası	8,492	5	1,698	2,558	,027*	2>1
	Grup İçi	274,210	413	,664			
	Toplam	282,702	418				
Liderlik Becerileri	Gruplar Arası	13,792	5	2,758	4,662	,000*	5>1 6>1
	Grup İçi	244,376	413	,592			
	Toplam	258,167	418				
Takım Çalışması	Gruplar Arası	12,528	5	2,506	3,272	,007*	5>1 5>2
	Grup İçi	316,253	413	,766			
	Toplam	328,782	418				
Sosyal Beceriler	Gruplar Arası	10,401	5	2,080	3,617	,003*	5>1 6>1
	Grup İçi	237,530	413	,575			
	Toplam	247,932	418				
Duygusal Beceriler	Gruplar Arası	11,720	5	2,344	3,078	,010*	5>1
	Grup İçi	314,501	413	,762			
	Toplam	326,221	418				
Amaç Belirleme Becerileri	Gruplar Arası	15,882	5	3,176	5,209	,000*	5>1 6>1 5>2 6>2
	Grup İçi	251,847	413	,610			
	Toplam	267,729	418				

(1=Bir Yıl, 2=İki Yıl, 3=Üç Yıl, 4=Dört Yıl, 5=Beş Yıl, 6=Altı Yıl)

Tablo 12’de görüldüğü gibi araştırmamıza katılan öğrencilerin lisans yılı değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan Grup İçi Karşılaştırılması (Tukey HSD) sonuçları görülmektedir. Sonuçlara göre; “Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda ($F(5-413)=6,361$; $p<.05^*$), “İletişim Becerileri” alt boyutunda ($F(5-413)=2,558$; $p<.05^*$), “Liderlik Becerileri” alt boyutunda ($F(5-413)=4,662$; $p<.05^*$), “Takım Çalışması” alt boyutunda ($F(5-413)=3,272$; $p<.05^*$), “Sosyal Beceriler” alt boyutunda ($F(5-413)=3,617$; $p<.05^*$) ve “Duygusal Beceriler” alt boyutunda ($F(5-413)=3,078$; $p<.05^*$), “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda ($F(5-413)=5,209$; $p<.05^*$)

olarak analiz edilmiştir. Öğrencilerin lisans yılı değişkenine göre anlamlı farklılık SYBEÖ tüm alt boyutlarında tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin lisans yılı değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan grup içi karşılaştırmalarda, “Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda 5 ve 6 yıl lisansı olan öğrenciler ile lisans yılı 1 yıl olan öğrenciler arasında lisans yılına göre anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir.

Araştırmanın “İletişim Becerileri” alt boyutunda 2 yıl lisansı olan öğrenciler ile 1 yıl lisansı olan öğrenciler arasında lisans yılına göre anlamlı farklılıklar görülmektedir.

Araştırmanın “Liderlik Becerileri” alt boyutunda 5 ve 6 yıl lisansı olan öğrenciler ile 1 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.

Araştırmanın “Takım Çalışması” alt boyutunda 5 yıl lisansı olan öğrenciler ile 1 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir. Aynı alt boyut için 5 yıl lisansı olan öğrenciler ile 2 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.

Araştırmanın “Sosyal Beceriler” alt boyutunda 5 ve 6 yıl lisansı olan öğrenciler ile 1 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.

Araştırmanın “Duygusal Beceriler” alt boyutu grup içi değerlerinde 5 yıl lisansı olan öğrenciler ile 1 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.

Araştırmanın “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda 5 ve 6 yıl lisansı olan öğrenciler ile 1 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir. Aynı alt boyut için 5 ve 6 yıl lisansı olan öğrenciler ile 2 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.

5. TARTIŞMA

Bu araştırmanın amacı lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarının incelenmesidir. Bu doğrultuda araştırma verilerimiz literatür bilgileri ile tartışılmıştır. Öğrencilerin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarını öğrenci görüşlerine göre betimlemeye yönelik tarama modeline dayalı olarak incelenmiştir. Araştırma sonucunda SYBEÖ toplam puan ortalamasının ($119,41 \pm 25,580$) olduğu görülmektedir.

➤ Cinsiyet

Bu çalışmada cinsiyet değişkeninin sporun yaşam becerilerine etkisinin öğrencilerin “Liderlik Becerileri” ve “Duygusal Beceriler” alt boyutunda anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Araştırmanın bu alt boyutlarında cinsiyet değişkeninin lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarının farklılaştığını söyleyebiliriz.

Araştırmanın verilerinde görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğrencilerin cinsiyet değişkeni ile ilgili bilgiler, öğrencilerin %50,8’i kız ve %49,2’si erkektir. Araştırma verilerine göre kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre sayısının fazla olduğunu söyleyebiliriz.

Araştırmanın ilk alt problemi olan “Lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarında cinsiyete göre anlamlı fark var mıdır?” karşılaştırılmasına ait bulgular verilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçlarına göre,

“Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda, “İletişim Becerileri” alt boyutunda, “Takım Çalışması” alt boyutunda, “Sosyal Beceriler” alt boyutunda ve “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda herhangi bir anlamlı farklılık görülmemektedir ($p > 0.05$). Cengiz (2023) öğretmenlere yaptığı çalışmasında SYBEÖ alt boyutlarının zaman yönetimi, iletişim becerisi, liderlik becerisi, takım çalışması, sosyal beceriler, duygusal beceriler ve amaç belirleme alt boyutlarının hiç birinde anlamlı farklılık görülmediğini bildirmiştir. Cengiz (2023) ve bu çalışma

arasında bazı alt boyutların sonuçlarında benzerlikler olduğu söylenebilir. Yine Kardağ (2019), Yurtseven ve Duman (2019), Çimen ve Akıncı (2021) ve Özşarı vd. (2022) tarafından yapılan bazı araştırmalarda bu araştırmanın bu alt boyutlarına göre sporda yaşam düzeyleri algılarının farklılaşmadığını söyleyebiliriz.

Çiriş (2014) spor yapan ve yapmayan ortaokul öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerini karşılaştırdığı çalışmasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı fark olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

➤ Öğrenim Düzeyi (Sınıf)

Araştırmaya katılan öğrencilerin betimsel istatistiksel sonuçlarından sınıf değişkeni ile ilgili bilgiler, öğrencilerin %11,0'ı 5. sınıf öğrencisi, %33,7'si 6. sınıf öğrencisi, %36,8'i 7. sınıf öğrencisi, %18,6'sı 8. sınıf öğrencisidir.

Araştırmanın ikinci alt problemi olan, lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarında öğrenim düzeyine göre farklılıkları incelendiğinde, görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğrencilerin sınıf değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları görülmektedir. Anova sonuçlarına göre; Öğrencilerin öğrenim düzeyi (sınıf) değişkenine göre anlamlı bir farklılık sadece Zaman Yönetimi Becerileri ve İletişim Becerileri alt boyutlarında tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Araştırmanın verilerine göre anlamlı farklılık ile ilgili Taşcı (2020) yapmış olduğu çalışmasında eğitim durumuna göre sporda yaşam becerileri alt boyutlarından sadece “Takım Çalışması” alt boyutunda anlamlı bir farklılık olduğunu bulmuştur. Farklı bir çalışmaya baktığımızda Bozdağ ve Sarı (2021) eğitim düzeyi arttıkça sporda yaşam becerilerinin arttığını sonucunu elde etmişlerdir. Baktığımız farklı bir araştırma olan Kardağ (2019) tarafından yapılan çalışmada, yaşam becerilerinin alt boyutlarında sınıf değişkenine göre anlamlı farklar gözlemlenlediği görülmektedir. Bu çalışma ile yapılan araştırmanın bazı alt boyutlarına göre benzerlik gösterdiğini söyleyebiliriz.

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Liderlik Becerileri” alt boyutunda, “Takım Çalışması” alt boyutunda, “Sosyal Beceriler” alt boyutunda, “Duygusal Becerileri” alt boyutunda ve “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda sınıf değişkenine göre

farklılık göstermediği görülmektedir ($p>0.05$). Özsarı (2022) yapmış olduğu çalışmada eğitim seviyesine ilişkin yapılan analizlerin, sporun yaşam becerilerine etkisinin alt boyutların tümünde anlamlı farklılıklar olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuca göre bu çalışmayla kısmen benzerlikler olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca ulaşılan sonuçla ilgili olarak yaşam becerileri, bireyin değişim ve gelişim sürecinde varlığını etkin bir şekilde devam ettirebilmesi için sahip olması gereken yeterliliklerdir (Kolburan ve Tosun, 2011). Bu anlamda eğitim seviyesi gözetmeksizin bu yeterliliklerin daha çok yaşantı yoluyla kazanılabileceği söylenebilir.

İkinci alt probleme ait bulgularda, lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin öğrenim düzeyine (sınıf) göre karşılaştırılmasında puan ortalamalarına baktığımızda, “Liderlik Becerileri” alt boyutunda, “Takım Çalışması” alt boyutunda, “Sosyal Beceriler” alt boyutunda “Duygusal Beceriler” alt boyutunda ve “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda öğrencilerin öğrenim düzeyi (sınıf) değişkenine göre farklılık görülmemektedir ($p>0.05$). Araştırmanın diğer alt boyutlarından “Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda ve “İletişim Becerileri” alt boyutunda, istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur. Araştırmamız bulgularına baktığımızda bu farkların hangi sınıflar arasında gerçekleştiği ise; “Zaman Yönetimi” alt boyutunda 5. sınıflar 6. sınıflara göre daha yüksek ortalamaya sahiptirler. “İletişim Becerileri” alt boyutunda 5. sınıflar lehine 6. Sınıflara ve 5 sınıflar lehine 7 sınıflara göre daha yüksek ortalamaya sahiptirler. Araştırmanın sonuçları bize 5. sınıf öğrencilerinin Zaman Yönetimi ve İletişim Becerileri alt boyut puanlarında 5. Sınıfların lehine kendilerinden üst 6. ve 7. sınıflarda olan öğrencilerden daha yüksek puan ortalamasına sahip olduklarını göstermektedir.

➤ Spor Branşı

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarında yaptıkları spor branşına göre farklılıklar nelerdir diye baktığımızda, Araştırmaya katılan öğrencilerin spor branşı değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonuçları görülmektedir. Anova sonuçlarına göre; “Zaman Yönetimi

Becerileri” alt boyutunda, “Liderlik Becerileri” alt boyutunda, “Takım Çalışması” alt boyutunda, “Sosyal Beceriler” alt boyutunda, “Duygusal Beceriler” alt boyutunda ve “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Özsarı (2022) yapmış olduğu çalışmada sporculuk tecrübesine ilişkin yapılan analiz sonucunda, sporun yaşam becerilerine etkisi ölçeği tüm alt boyutlarında anlamlı farklılık olmadığı sonucuna varmıştır. Bu çalışmanın bazı alt boyutlarına göre bu sonuç benzerlik göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin spor branşı değişkenine göre farklılık sadece “İletişim Becerileri” alt boyutunda tespit edilmiştir ($p<0.05$). Branş değişkenine göre yapılan analiz sonucunda, sporda yaşam becerileri ölçeği “İletişim Becerileri” alt boyutunda anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda futbol branşı ile yüzme branşı arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Elde edilen sonuçla ilgili olarak, her branşın kendine özgü gelişim alanlarının olabildiği ve bu doğrultuda yaşam becerilerinin etkilenebildiği söylenebilir. Nitekim her spor branşının kendine özgü bir felsefesi vardır. Takım sporlarında sporcu takımın bir parçası olduğundan ve takım içerisinde çevresiyle sürekli etkileşim içerisinde olmaktadır. Bireysel sporlarda ise örneğin yüzme sporunda, sporcu kendi başına yaptığı sporu çevresiyle etkileşim içinde olmadan kendi kulvarında havuz içerisinde icra etmektedir. Bu doğrultuda iletişim becerilerinin etkilenmesi kaçınılmaz olabilir.

Çıkan sonuçla benzer olarak Taşçı (2020) spor türüne göre yaşam becerileri alt boyutlarında anlamlı farklılıklar olduğu sonucuna varmıştır. Çepikkurt ve Fındık (2017) spor türüne göre sosyal beceri düzeylerinde anlamlı farklılık olduğunu tespit etmişlerdir. Bir başka çalışmada Yıldırım ve Özcan (2011) lisanslı olarak spor yapan bireysel spor ve takım sporu yapan ile spor yapmayan öğrencilerin sosyal beceri düzeylerinin anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşmışlardır. Bloom vd (2008) takım sporları ile uğraşan sporcuların sosyal becerilerinin daha yüksek olduğu için, birliktelik ve takım içi dayanışma gibi duygularını birçok sportif etkinliklerde gösterebildiklerini belirtmişlerdir. Ulaşılan sonucun aksine Çimen (2020) spor branşlarına göre yaşam becerileri alt boyutlarında anlamlı farklılık olmadığını tespit etmiştir. Ayrıca Jacobs ve Wright (2017) Cahyani (2020), Özsarı

(2021) araştırmalarında spor yoluyla yaşam becerilerinin geliştirildiğini ifade etmektedirler.

➤ Haftalık Antrenman Saati

Araştırmanın dördüncü alt boyutu olan lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarında haftalık yaptıkları antrenman saatine göre farklar nelerdir baktığımızda, görüldüğü gibi araştırmamıza katılan öğrencilerin bir haftada yaptıkları antrenman zamanı değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları görülmektedir. Anova sonuçlarına göre; “Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda, “İletişim Becerileri” alt boyutunda, “Liderlik Becerileri” alt boyutunda, “Takım Çalışması” alt boyutunda, “Sosyal Beceriler” alt boyutunda ve “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda anlamlı farklılıklar görülmektedir ($p<0.05$). Bu tüm alt boyutlara baktığımızda anlamlı bir şekilde farklılaştığını görmekteyiz. Bu durumdan hareketle düzenli yapılan sporun “Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda, “İletişim Becerileri” alt boyutunda, “Liderlik Becerileri” alt boyutunda, “Takım Çalışması” alt boyutunda, “Sosyal Beceriler” alt boyutunda ve “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda etkisi olduğu söylenebilir. Kardağ (2019) Spor Bilimleri öğrencileri üzerine yapmış olduğu çalışmaya baktığımızda zaman yönetimi, takım çalışması, liderlik becerilerine, iletişim becerisi, amaç belirleme, duygusal beceriler, yaşam becerilerine ve sosyal beceriler alt boyutlarında düzenli spor yapan öğrencilerin spor yapmayan öğrencilere göre farklılaştığını bulmuştur. Bu çalışmayla “Duygusal Beceriler” alt boyutu hariç, bu çalışmanın diğer alt boyutlarında benzerlikler görülmektedir. Başka bir çalışmaya baktığımızda Altun vd (2021) spor yapan öğrencileri incelediğı çalışmasıyla tüm alt boyutlarda düzenli spor yapan öğrencilerin, spor yapmayanlara göre ölçek puanlarını daha yüksek bulmuştur. Farklı bir çalışmaya baktığımızda okul dışında spor yapan öğrencilerin, spor yapmayan öğrencilere göre daha olumlu ilişkiler içerisinde olduğu saptanmıştır (Türk, 2015).

Araştırmaya katılan öğrencilerin haftalık antrenman saati değişkenine göre “Duygusal Beceriler” alt boyutunda, anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0.05$). Araştırmanın haftalık antrenman saati değişkeninin, lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinde duygusal becerilerine etkisi olmadığı söylenebilir. Bu

sonuçtan farklı olarak Altun vd (2021) yaptığı çalışmada “Duygusal Beceriler” alt boyutunda anlamlı bir farklılık olduğunu bulmuştur.

Araştırmaya katılan öğrencilerin haftalık antrenman saati değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan grup içi karşılaştırmalarına göre,

Araştırmaya katılan orta okul öğrencilerinin haftalık antrenman saati değişkenine göre grup içi karşılaştırmalarda “Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda haftalık 2,3,4,5,6 ve 6 saat üzeri antrenman lehine haftalık 1 saat antrenman yapan öğrencilerin grup içi antrenman saatlerine göre anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir.

Araştırmanın “İletişim Becerileri” alt boyutunda haftalık 3,6 saat antrenman lehine 1 saat antrenman zamanı ile anlamlı farklılıklar görülmektedir.

Araştırmanın “Liderlik Becerileri” alt boyutunda haftalık 3, 6 ve 6 saat üzeri saat antrenman lehine 1 saat antrenman zamanı ile haftalık 6 saat antrenman lehine 2 saat antrenman zamanı arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.

Araştırmanın “Takım Çalışması” alt boyutunda haftalık 6 saat antrenman lehine 1 saat antrenman zamanı ile anlamlı farklılıklar görülmektedir. Aynı alt boyut için haftalık 6 saat antrenman saati lehine 2 saat antrenman zamanı arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.

Araştırmanın “Sosyal Beceriler” alt boyutunda haftalık 6 saat ve 6 saat üzeri antrenman lehine 1 saat antrenman zamanı ile anlamlı farklılıklar görülmektedir. Aynı alt boyut için haftalık 6 saat ve üzeri saat antrenman saati lehine 2 saat antrenman zamanı arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir. Sosyal beceriler alt boyutu grup içi değerlerinde haftalık 6 saat antrenman zamanı lehine 2 saat antrenman zamanı arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.

Araştırmanın “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda haftalık 3-4-6 ile 6 ve üzeri saat antrenman lehine haftalık 1 saat antrenman zamanı arasında anlamlı

farklılıklar görülmektedir. Aynı alt boyut için haftalık 4 saat antrenman saati lehine 2 saat antrenman zamanı arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.

Araştırmanın grup içi karşılaştırmalarında “Duygusal Beceriler” alt boyutunda öğrencilerin haftalık antrenman zamanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık görülmektedir.

➤ Lisans Yılı

Araştırmanın beşinci alt boyutu olan lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarında lisans yılına göre farklılıklar, araştırmaya katılan öğrencilerin lisans yılı değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonuçları görülmektedir. Anova sonuçlarına göre; “Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda, “İletişim Becerileri” alt boyutunda, “Liderlik Becerileri” alt boyutunda, “Takım Çalışması” alt boyutunda, “Sosyal Beceriler” alt boyutunda ve “Duygusal Beceriler” alt boyutunda, “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda analiz edilmiştir. Öğrencilerin lisans yılı değişkenine göre anlamlı farklılık SYBEÖ tüm alt boyutlarında tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Bu araştırmaya benzer bir çalışmada Kardağ (2019) spor yapma yılı arttıkça sporun yaşam becerilerine etkisinin arttığını tespit etmiştir. Bir başka çalışmada Avşar (2004) mesleki deneyime göre sosyal beceri düzeyi puanlarında artış olduğu sonucuna ulaşmıştır. Başka bir çalışmada Süt (2014) spor yılının sosyal beceriye anlamlı bir etkide bulunmadığı sonucuna varmıştır. Özşarı (2022) yapmış olduğu çalışmasında sporculuk tecrübesine ilişkin yapılan analiz sonucunda, sporun yaşam becerilerine etkisi ölçeği tüm alt boyutlarında anlamlı farklılık olmadığı sonucuna varılmıştır. Bu sonuca göre sporda yaşam becerilerinin kazanılmasında sporculuk tecrübesinin etkili olmadığını düşünmüştür. Bu çalışmada bu sonuçlara göre farklı sonuçlar görülmektedir. Bu

Çalışmanın spor geçmişi olan öğrencilerin spor geçmişi olmayan öğrencilere göre yaşam becerileri alt boyutlarında farklılıklar görölmektedir.

Araştırmaaya katılan öğrencilerin lisans yılı değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan grup içi karşılaştırmalarına göre,

Araştırmanın “Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda 5 ve 6 yıl lisansı olan öğrenciler ile lisans yılı 1 yıl olan öğrenciler arasında lisans yılına göre anlamlı farklılıklar olduğu görölmektedir.

Araştırmanın “İletişim Becerileri” alt boyutunda 2 yıl lisansı olan öğrenciler ile 1 yıl lisansı olan öğrenciler arasında lisans yılına göre anlamlı farklılıklar görölmektedir.

Araştırmanın “Liderlik Becerileri” alt boyutunda 5 ve 6 yıl lisansı olan öğrenciler ile 1 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görölmektedir.

Araştırmanın “Takım alışması” alt boyutunda 5 yıl lisansı olan öğrenciler ile 1 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görölmektedir. Aynı alt boyut için 5 yıl lisansı olan öğrenciler ile 2 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görölmektedir.

Araştırmanın “Sosyal Beceriler” alt boyutunda 5 ve 6 yıl lisansı olan öğrenciler ile 1 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görölmektedir.

Araştırmanın “Duygusal Beceriler” alt boyutu grup içi değerlerinde 5 yıl lisansı olan öğrenciler ile 1 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görölmektedir.

Araştırmanın “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda 5 ve 6 yıl lisansı olan öğrenciler ile 1 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görölmektedir. Aynı alt boyut için 5 ve 6 yıl lisansı olan öğrenciler ile 2 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görölmektedir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmaya katılan lisanslı spor yapan öğrencilerin SYBEÖ toplam puan ortalaması ve standart sapma değerleri ise $119,41 \pm 25,580$ çıkmıştır. Alt boyutlarına ait puan ortalamalarının yüksek olması, öğrencilerin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algıları üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğu şeklinde yorumlayabiliriz.

Araştırmanın ilk alt problemi olan lisanslı olarak spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarında cinsiyete göre karşılaştırılmasına ait bulgularda, “Liderlik Becerileri”, “Takım Çalışması” ve “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutlarında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

Araştırmanın ikinci alt problemi olan lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarında öğrenim düzeyine göre farklılıkları incelediğimizde, öğrencilerin öğrenim düzeyi (sınıf) değişkenine göre anlamlı bir farklılık sadece “Zaman Yönetimi Becerileri” ve “İletişim Becerileri” alt boyutlarında tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

- Araştırmamızın ikinci alt problemi olan bulgularda, lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin öğrenim düzeyi öğrenim düzeyine (sınıf) göre grup içi karşılaştırmalarının puan ortalamalarına baktığımızda, “Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda ve “İletişim Becerileri” alt boyutunda, istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulgulanmıştır. Zaman Yönetimi ve İletişim Becerileri alt boyut puanlarında 5. sınıfların kendilerinden üst 6. ve 7. sınıflarda olan öğrencilerden daha yüksek ortalamaya sahip olduklarını göstermektedir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarında yaptıkları spor branşına göre farklılıklar nelerdir diye baktığımızda, spor branşı değişkenine göre farklılık sadece “İletişim Becerileri” alt boyutunda tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

- Araştırmaya katılan öğrencilerin spor branşı değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan grup içi sonuçlarına göre, öğrencilerin spor branşı değişkenine göre farklılık

sadece ‘‘İletişim Becerileri’’ alt boyutunda futbol ile yüzme branşları grup içi değerleri arasında tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Araştırmanın dördüncü alt boyutu olan lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarında haftalık yaptıkları antrenman saatine (haftalık antrenman zamanına) göre fark nelerdir baktığımızda, ‘‘Zaman Yönetimi Becerileri’’, ‘‘İletişim Becerileri’’, ‘‘Liderlik Becerileri’’, ‘‘Takım Çalışması’’, ‘‘Sosyal Beceriler’’, ve ‘‘Amaç Belirleme Becerileri’’ alt boyutunda anlamlı farklılıklar görülmektedir ($p<0.05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin haftalık antrenman saati değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan grup içi sonuçlarına göre,

- Araştırmaya katılan ortaokul öğrencilerinin haftalık antrenman saati değişkenine göre grup içi karşılaştırmalarda ‘‘Zaman Yönetimi Becerileri’’ alt boyutunda haftalık 2,3,4,5,6 ve 6 saat üzeri antrenman lehine haftalık 1 saat antrenman yapan öğrencilerin grup içi antrenman saatlerine göre anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir.
- Araştırmanın ‘‘İletişim Becerileri’’ alt boyutunda haftalık 3,6 saat antrenman lehine 1 saat antrenman zamanı ile anlamlı farklılıklar görülmektedir.
- Araştırmanın ‘‘Liderlik Becerileri’’ alt boyutunda haftalık 3, 6 ve 6 saat üzeri saat antrenman lehine 1 saat antrenman zamanı ile haftalık 6 saat antrenman lehine 2 saat antrenman zamanı arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.
- Araştırmanın ‘‘Takım Çalışması’’ alt boyutunda haftalık 6 saat antrenman lehine 1 saat antrenman zamanı ile anlamlı farklılıklar görülmektedir. Aynı alt boyut için haftalık 6 saat antrenman saati lehine 2 saat antrenman zamanı arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.
- Araştırmanın ‘‘Sosyal Beceriler’’ alt boyutunda haftalık 6 saat ve 6 saat üzeri antrenman lehine 1 saat antrenman zamanı ile anlamlı farklılıklar görülmektedir. Aynı alt boyut için haftalık 6 saat ve üzeri saat antrenman saati lehine 2 saat antrenman zamanı arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir. Sosyal beceriler alt boyutu grup içi değerlerinde haftalık 6

saat antrenman zamanı lehine 2 saat antrenman zamanı arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.

- Araştırmanın “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda haftalık 3-4-6 ile 6 ve üzeri saat antrenman lehine haftalık 1 saat antrenman zamanı arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir. Aynı alt boyut için haftalık 4 saat antrenman saati lehine 2 saat antrenman zamanı arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.
- Araştırmanın grup içi karşılaştırmalarında “Duygusal Beceriler” alt boyutunda öğrencilerin haftalık antrenman zamanı değişkenine göre anlamlı bir farklılık görülmektedir.

Araştırmanın beşinci alt boyutu olan lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarında lisans yılına göre farklılıklar, “Zaman Yönetimi Becerileri”, “İletişim Becerileri”, “Liderlik Becerileri”, “Takım Çalışması”, “Sosyal Beceriler”, “Duygusal Beceriler” ve “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda olarak analiz edilmiştir. Öğrencilerin lisans yılı değişkenine göre anlamlı farklılık SYBEÖ tüm alt boyutlarında tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin lisans yılı değişkenine göre SYBEÖ ve alt boyutlarının puan ortalamalarının farklılaşma durumuna yönelik yapılan grup içi sonuçlarına göre,

- Araştırmanın “Zaman Yönetimi Becerileri” alt boyutunda 5 ve 6 yıl lisanslı olan öğrenciler lehine lisans yılı 1 yıl olan öğrenciler arasında lisans yılına göre anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir.
- Araştırmanın “İletişim Becerileri” alt boyutunda 2 yıl lisanslı olan öğrenciler lehine 1 yıl lisanslı olan öğrenciler arasında lisans yılına göre anlamlı farklılıklar görülmektedir.
- Araştırmanın “Liderlik Becerileri” alt boyutunda 5 ve 6 yıl lisanslı olan öğrenciler lehine 1 yıl lisanslı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.
- Araştırmanın “Takım Çalışması” alt boyutunda 5 yıl lisanslı olan öğrenciler lehine 1 yıl lisanslı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir. Aynı alt boyut için 5 yıl lisanslı olan

öğrenciler lehine 2 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.

- Araştırmanın “Sosyal Beceriler” alt boyutunda 5 ve 6 yıl lisansı olan öğrenciler lehine 1 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.
- Araştırmanın “Duygusal Beceriler” alt boyutu grup içi değerlerinde 5 yıl lisansı olan öğrenciler lehine 1 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.
- Araştırmanın “Amaç Belirleme Becerileri” alt boyutunda 5 ve 6 yıl lisansı olan öğrenciler lehine 1 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir. Aynı alt boyut için 5 ve 6 yıl lisansı olan öğrenciler lehine 2 yıl lisansı olan öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar görülmektedir.

Sonuç olarak;

- Araştırmanın SYBEÖ puanı ve alt boyutlarına ait puan ortalamalarının ($119,41 \pm 25,580$) olduğu görülmektedir. Bu ölçekten alınabilecek en yüksek puan 155 dir. Ölçekten alınan puanların artması yaşam becerilerinin artması anlamına geldiği için araştırmaya katılan öğrencilerin yaşam becerilerini olumlu yönde etkilediği söylenebilir.
- Araştırmanın bulguları cinsiyet değişkenine göre liderlik becerileri ve duygusal beceriler alt boyutları bakımından farklılaştığını söyleyebiliriz.
- Öğrenim düzeyi değişkeni, zaman yönetimi ve iletişim becerileri bakımından farklılaştığı görülmektedir. Bu sonuçla beraber öğrenim kademesi grup içi değerlerde 5. Sınıf öğrencilerinin zaman yönetimi ve iletişim becerileri alt boyutları içerisinde 6. ve 7. sınıflara göre daha yüksek puan ortalamalarına sahip oldukları görülmektedir. Bu bağlamda öğrenim düzeyinde 5 sınıf öğrencilerinin 6 ve 7 sınıf öğrencilerine göre Zaman Yönetimi Becerisi ve İletişim Becerisi alt boyutlarında farklılaştığını söyleyebiliriz.
- Araştırmamızın spor branşı değişkenine baktığımızda iletişim becerileri alt boyutunda farklılaştığını görmekteyiz. Araştırmanın spor branşı grup içi puan ortalamaları karşılaştırmalarına baktığımızda, öğrencilerin spor branşı

değişkenine göre farklılık sadece ‘‘İletişim Becerileri’’ alt boyutunda futbol ile yüzme branşları grup içi değerleri arasında görülmektedir. Bu bağlamda futbol branşındaki öğrencilerin yüzme branşındaki öğrencilere göre iletişim becerileri alt boyutu puan ortalamalarının daha yüksek olduğunu söyleyebiliriz.

- Haftalık antrenman saati değişkenine göre zaman yönetimi, iletişim, liderlik, takım çalışması, sosyal beceriler ve amaç belirleme becerilerini farklılaştırdığı, farklılaşmanın duygusal beceriler hariç bütün alt boyutlarda gerçekleşmesi, düzenli spor yapmanın zaman yönetimi, iletişim, liderlik, takım çalışması, sosyal beceriler ve amaç belirleme becerileri puan ortalamaları üzerine etkisi olduğu söylenebilir.
- Lisans yılı değişkeninin SYBEÖ tüm alt boyutlarında farklılaşması, lisans yılı değişkeni faktörünün lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algılarının ölçek puan ortalamalarının 155 ölçek puanı üzerinden $119,41 \pm$ olduğu sonucuna ulaşılmış ve lisans yılı değişkeninin yaşam becerilerini olumlu yönde etkisi olduğu söylenebilir.

Araştırmanın, cinsiyet, öğrenim düzeyi (sınıf), spor branşı ve haftalık antrenman saati değişkenleri bakımından öğrencilerin yaşam becerileri algılarının bazı alt problemlere göre farklılaştığının, lisans yılı değişkeni öğrencilerin yaşam becerileri algılarını tüm alt boyutlarda farklılaştırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öneriler;

- Gelecekte bu konuda yapılacak araştırmalar kuramsal temelleri oluşturulmuş bizim değişkenlerimiz dışında farklı değişkenler (aile eğitim durumu, ailenin spor yapma durumu, çocukların antrenmana nasıl gittikleri, ailenin ekonomik durumu vb.) ve farklı gruplarla test edilebilir.
- Araştırma kapsamında ortaokul düzeyinde olan öğrencilerin ilk eğitimlerini ailede aldıklarını düşünürsek, sporun bir yaşam kültürü olduğunu ilk aile bireylerinin bir eğitim olarak vermesi sağlanmalıdır. Bu bağlamda cinsiyet faktörünün öğrencilerin, zaman yönetimi, iletişim becerisi, sosyal becerisi ve duygusal beceri

düzeyleri bakımından aile fertleri tarafından desteklenmeli ve bu becerilerinin gelişimlerinde göz ardı edilmemesi önerilir.

- MEB, GSB ve okul işbirliği içerisinde aileler ile öğrencilere eğitici ve geliştirici seminerler verilmesi öğrencilerin, cinsiyet ve öğrenim düzeyleri değişkenlerine göre yaşam beceri düzeyleri algılarındaki eksik yönlerinin geliştirilmesinde katkı sağlayacağından önerilebilir.
- Öğrencilerin spor branşı değişkenindeki, zaman yönetimi, liderlik düzeyleri, sosyal becerileri, duygusal becerileri ve amaç belirleme beceri düzeylerinin geliştirilmesi ve kaliteli bir yaşam biçimi kazanmaları için, spor yaptıkları alanların geliştirilmesi, beden eğitimi ve spor derslerinin artırılması ve devam ettikleri spor kulüplerinin eğitici seminerlerle çocukları desteklemesi önerilebilir.
- Çocukların spor branşı edinmelerinde ve haftalık antrenman düzeni kazanmaları, sporun yaşam beceri düzeylerindeki algılarına olumlu yönde katkı sağlayacağından çocukların ortaokul döneminden önce spora başlaması için öncü olmaları önerilebilir.
- Çocukların iletişim, liderlik, sosyal beceri ve amaç belirleme düzeylerinin geliştirilmesi ve bu yaşam biçimlerinin nitelikli hale getirilmesi basın-yayın organlarında, teknolojik uygulamalarla ve dergi-kitap-gazete gibi farklı yayın organlarıyla geliştirilmesi için çalışmaların yapılması önerilebilir.
- Çocukların cinsiyet, öğrenim düzeyi ve spor branşı değişkenlerinde yaşam becerilerini geliştirmelerini sağlamak amacıyla yerel yönetimler valilikler ve belediye yönetimlerinin, spor etkinlikleri kapsamında eğitici ve geliştirici uygulamalara daha fazla önem vermeleri istenebilir.
- Çocukların spor branşı kazanmaları ve lisanslı olarak spor yapmaları ile yaşam beceri düzeylerindeki algılarının gelişmiş olması, belediyelerin spor tesislerini ve rekreasyon alanlarını okullara kullandırma yönünde gerekli adımları atması önerilebilir.
- Çocukların cinsiyet, öğrenim düzeyi ve spor branşı için yaşam beceri düzeylerindeki algılarının geliştirilmesi okullarda verilen eğitimin güncel, çağdaş değerlerde ve evrensel ilkelere göre

düzenlenmesi, çocukların sağlıklı bir spor eğitimi alması önerilebilir.

- Sporun yaşam becerilerine etkisinin kanıtlandığı bu çalışma sonuçlarına göre erken yaşlarda sporun çocukların hayatına girmesi önerilebilir. Ayrıca okul öncesi eğitim ve montesori gibi programlarda sporun ağırlığı artırılabilir.
- Sporun yaşam becerilerine etkisini ölçen farklı ölçme araçlarıyla yeni çalışmalar yapıp kıyaslanabilir.

7. KAYNAKLAR

- Altun, M., Savaş, S., ve Büyükçelebi, H. (2021). Investigating Life Skills Of Students Who Are Engaged In Sports (İstanbul Bakırköy District Example). *Kastamonu Education Journal*, 29(1), 52-62. doi: 10.24106/kefdergi.722464
- Aracı, H. ve Aracı Ş. (2014). *Spor Bilimleri Öğretimi*. Eylül Ofset. 1. Basım Grafiker Rek. San. ve Tic. Ltd Şti. Ankara.
- Arıkan AN, Göktaş Z, Yıldırım İ. Farklı Branşlardaki Spor Seyircilerinin Spor Ortamına İlişkin Görüşleri, *Kefdergi*, 2004, 12(2): 551–60.
- Avşar, Z. (2004). *Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenlerinin Sosyal Beceri Düzeylerinin Belirlenmesi*. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 17(2), 111-130.
- Aydemir İ. Spor Genel Müdürlüğünün Yürüttüğü Okul Sporları Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi Bolu Örneği. *Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi*, Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi, 2014. anbul, Alfa, 2000.
- Baumann S. *Uygulamalı Spor Psikolojisi*, (C. İkizler ve Özcan Çev.), (1. Baskı), İstanbul, Alfa, 1994.
- Bloom, G. A. Loughhead, T.M. & Newin, J. (2008). Team Building For Youth Sport. *Journal Of Physical Education, Recreation & Dance*, 79(9), 44-47.
- Bozdağ, B., & Sarı, H. G. (2021). Lise Öğrencilerinin Çoklu Zekâ Alanları Ve Sporda Yaşam Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 4(1), 130-144.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cahyani, Y.R. (2020). Integrating Life Skills Into Pencak Silat Training Program For Positive Youth Development. *Jurnal Pendidikan Jasmani dan Olahraga*, 5(2), 168-175. doi.org/10.17509/jppo.v5i2.25017
- Cengiz, F., & Yıkılmaz, A. (2023). Farklı Branşlarda Görev Yapan Öğretmenlerde Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi. *Iğdır Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 6(1), 26-44. https://doi.org/10.48133/igdirsd.1312998
- Cronin, L.D., & Allen, J. (2015). Developmental Experiences And Well-Being In Sport: The Importance Of The Coaching Climate. *The Sport Psychologist*, 29, 62-71. doi: 10.1123/tsp.2014-0045.
- Çepikkurt, F. & Fındık, M. (2017). Takım Sporunu Yapanlarla Bireysel Spor Yapanların Sosyal Beceri Düzeylerinin Karşılaştırılması, *Uluslararası Spor, Egzersiz ve Antrenman Bilimi Dergisi*, 3(2), 55-63, 2017.
- Çimen, E. ve Akıncı, A.Y. (2021). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yaşam Beceri Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Akdeniz bölgesi Örneği)*. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 359-370.

- Çimen, E. (2020). 15-18 Yaş Arası Halter Ve Güreş Sporunu Yapan Sporcuların Yaşam Becerileri Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Özen, G., Atar, Ö. (Ed). Multidisciplinary Research In Sports Sciences (73-84).
- Çaha Ö. Spora Yaslanarak Bir Nefes Alma. Ankara, Beta Yayınevi, 2000.
- Çiftçi, İ. ve Sucuoğlu, B. (2012). Bilişsel Süreç Yaklaşımlarıyla Sosyal Beceri Öğretimi. Kök Yayıncılık. Ankara.
- Çiriş, V. (2014). “Spor Yapan ve Yapmayan Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Beceri Düzeylerinin Karşılaştırılması” Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. 1. Ankara.
- Daşdan, E., Çamlıyer, H. ve Yılmaz, S. (2005). Küreselleşme Postmodernizm ve Beden Eğitimi. Spor Eğitiminin ve Performansının Felsefi Temelleri Sempozyumu Manisa.
- Düz, S., & Açak, M. (2018). Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi Ölçeğinin Türk Kültürüne Uyarlanması. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 5(9), 74-86. <https://doi.org/10.29129/inujse.360711>
- Doğan, O. (2005). Spor Psikolojisi. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara
- Ekmekci, R., & Ekmekçi, A. (2010). Sport Marketing. Pamukkale Journal of Sport Sciences, 1(1), 23-30
- Erkal, M.E., Güven, Ö., Ayan, D. (1998). Sosyolojik Açından Spor. Genişletilmiş 3. Baskı. Der Yayınları, İstanbul
- Gezer ED. Farklı Spor Branşlarındaki Sporcuların Sosyal Beceri Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi, 2010.
- Gould, D., ve Carson, S. (2008). Life Skills Development Through Sport: Current Status And Future Directions. International Review Of Sport And Exercise Psychology, 1(1), 58-78.
- İnal R. Küreselleşme ve Spor. Evrensel Basım Yayım, 1. Baskı, İstanbul, 2008: 99.
- İşler H. Beden Eğitimi ve Spor El Bilgileri Kitabı. 1. Baskı, Niğde, Lazer Ofset Matbaa, 2001: 29.
- İşler H. Türk Spor Tarihi Geleneksel Aba-şalvar Güreşlerimiz, İstanbul, Turna Yayınları, 2013: 19.
- Jacobs, J.M. & Wright, P.M. (2017). Transfer Of Life Skills İn Sport-Based Youth Development Programs: A Conceptual Framework Bridging Learning To Application. Quest,(70)1, 1- 19.doi: 10.1080/00336297.2017.1348304
- Karasar, N. (2006). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yay.
- Karasüleymanoğlu, A. (1995). Yeni Boyutlarıyla Spor. Ozan Dağıtım. Ankara

- Kardağ, A. (2019). Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinde Yaşam Becerileri Ve Sosyal Bütünleşme İlişkisinin İncelenmesi. Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Manisa.
- Kat, H. (2009). Bireysel Sporcularla Takım Sporcularının Stres Düzeyleri Ve Problem Çözme Becerilerinin Karşılaştırılması. (Master's thesis, Sağlık Bilimleri Enstitüsü).
- Kale R, Erşen E. Beden Eğitimi ve Spor Bilimlerine Giriş, İstanbul, Nobel Yayınevi, 2003: 180-270
- Küçük V, Acet M. Bir Kişilik Özelliği Olarak Suçluluk ve Sporla İlişkisi. Dumlupınar Üniv Sos Bil Derg, 2002, 7: 369-75.
- Küçük V, Koç H. Psiko-Sosyal Gelişim Süreci İçerisinde İnsan ve Spor İlişkisi. Dumlupınar Üniv Sos Bil Derg, 2003, 9: 436-47.
- Kolburan, G. & Tosun, Ü. (2011). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencileri Arasında Yaşam Becerileri Eğitimi Yoluyla I. Kademe Edinilmiş Değerleri Pekiştiren Gelişimsel Bir Model Önerisi. Değerler Eğitimi Sempozyumu-Sosyal Ve Kurumsal Yönleriyle Değerler Eğitimi, Bildiri Özetleri (s.246-247). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, 26-28 Ekim.
- Morpa Ansiklopedisi. İstanbul, Kültür Yayınları, 1996: 249.
- Özbey Ç. Çocuk Gelişiminde Yaşanan Sorunlar, İstanbul, İnkılap Kitapevi, 2006.
- Özdenk S. Düzenli Egzersizin Fırat Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksek Okulu Öğrencilerinin Problem Çözme Becerileri Üzerine Etkisi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Elazığ: Fırat Üniversitesi, 2011.
- Özmen Ö. Çağdaş Sporda Eğitim Üçgeni, Ankara, Bağırhan Yayınevi, 1999.
- Özsarı, A., Kara, N. Ş., & Kara, M. (2022). Çeşitli Spor Branşlarının Yaşam Becerilerine Etkisinin İncelenmesi.[The Examination of the Effect of Various Sports Branches on Life Skills]. Journal of Sports Science,10(3), 123-145.
- Özsarı, A., & Altın, M. (2021). Öz Yeterlik Ve Stresle Başa Çıkma (Bireysel Ve Takım Sporları Antrenörleri Araştırması). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 15(3), 399-411.
- Sahan H. Üniversite Öğrencilerinin Sosyallesme Sürecinde Spor Aktivitelerinin Rolü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi, 2007.
- Salman M. Ülkemizde Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne Ait Bulunan Spor Salonlarının, Kapasite ve Dağılım Yönünden Değerlendirilmesi ve Mevcut Durumun Tespiti, Hacettepe Üniversitesi, Spor Bilimleri II. Ulusal Kongre Bildirileri, Ankara, 1992.
- Small E. Çocuk ve Spor. Pınar, H. (çev.), İstanbul, Optimist Yayınları, 2006: 279.
- Süt, M. A. (2014). Ortaöğretim Öğrencilerinin Spor Yapma Düzeylerine Göre Sosyal Beceri Özelliklerinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz

Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Samsun.

Şahin N, Şahin NH, Heppner PP. Psychometric Properties Of The Problem Solving Inventory In A Group Of Turkish University Students. *Cognitive Therapy and Research*. 1993;4 (17):379–396.

Şahin HM. *Beden Eğitimi Ve Sporda Temel Kavramlar Sözlüğü*. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 2002.

Şahin, H. M. (2006). *Beden Eğitimi ve Spor sözlüğü*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları Ltd. ş.

Şahin, M., Yetim, A. Z., Çelik, A. (2012). “Psikolojik Sağlamlığın Gelişiminde Koruyucu Bir Faktör Olarak Spor ve Fiziksel Aktivite”. *The Journal of Academic Social Science Studies*. 5. (8) 373-380.

Tapşın F.E (2019) Serbest Zamanlarında Spor Yapan Ve Yapmayan Ortaokul Öğrencilerinin Liderlik Becerilerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Taşçı, M. (2020). Ortaöğretimde Sportif Faaliyetlere Katılımın Bireyin Yaşam Becerileri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi. Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

Taşneli, Ö. (2007). „Fiziksel Benlik Algısı Elit Seviyedeki Değişik Spor Branşlarının Fiziksel Benlik Algısı Üzerine Etkisi”. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. 15-30.

Türk, A. (2015). Sporun Gençlerin Yaşam Becerileri Kazanmasına Ve Geliştirmesine Yönelik Etkisi: 3x3 Basketbol Turnuvası Örneği, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Williams, C., Neil, R., Cropley, B., Woodman, T., ve Roberts, R. (2020). A Systematic Review Of Sport-Based Life Skills Programs For Young People: The Quality Of Design And Evaluation Methods. *Journal of Applied Sport Psychology*, 1–27. <https://doi.org/10.1080/10413200.2020.1792583>.

World Health Organization (WHO), (1996). *Life Skills Education Planning For Research*.15.11.2022 tarihinde <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/338491/MNH-PSF-96.2.Rev.1-eng.pdf> (Erişim Tarihi 28.01.2024)

Yalçın Y. Spor Tatmininin Sporcuların Stres Ve Saldırganlık Düzeyleri Üzerindeki Etkisi: Antrenör Cinsiyetinin Rolünü Belirlemeye Yönelik Antalya İlinde Bir Uygulama, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Kayseri: Erciyes Üniversitesi, 2009.

Yanık, M. (2017). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Öğretmenlik Mesleğine Ait Tutumlarının İncelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25 (3), 927-940.

Yetim A. *Sosyoloji ve Spor*, Ankara, Topkar Matbaacılık, 2000: 152- 57

Yıldırım, S., Özcan, G. (2011). Lisanslı Olarak Takım Sporü Ve Bireysel Spor Yapan İle Spor Yapmayan Ortaöğretim Öğrencilerinin Sosyal Beceri Düzeylerinin Karsılaştırılması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(23), 109-134.

Yüksel, G. (2004). Sosyal Beceri Envanteri El Kitabı. 1.Basım Asil Yayın Dağıtım İtd. şti. Ankara.

Yurtseven C.N. ve Duman Küçükbaş F. (2019). Evaluation Of The Effect Of Sport On Life Skills: Sample Application In Sport Centers. *Journal of Social And Humanities Sciences Research (JSHSR)*, 6(42),2414-2419.

Zorba, E. (2006). Herkes İçin Yaşam Boyu Spor. Nobel yayıncılık. Ankara.

8. EKLER

8.1 Araştırma Ölçeği

Değerli Öğrenci,

Bu ölçek ‘Lisanslı Olarak Spor Yapan Ortaokul Öğrencilerinin Sporun Yaşam Becerilerine Etkisiyle İlgili Algıları’ başlıklı yüksek lisans tezimde kullanılmak üzere uygulanmaktadır. Araştırma bilimsel bir amaç doğrultusunda yapılmış olup, bilimsel etik kurallar çerçevesinde hareket edilecektir. Anket formu doldururken isminizi yazmayınız.

Açıklama ve ölçek sorunlarının dikkatlice okunması, soruların boş bırakılmadan cevaplanması çalışmanın amacına ulaşması açısından çok önemlidir. Çalışmaya verdiğiniz katkılar için şimdiden teşekkür ederim.

İletişim:

Mə:'

Onur BEGEÇ

Ortaokulu Beden Eğitimi Öğretmeni

BAİBÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Öğrencisi

8.1.1 BÖLÜM 1: Kişisel Bilgi Formu

1- Cinsiyetiniz ?

() Kız () Erkek

2- Yaşınız ?

() 9 () 10 () 11 () 12 () 13 () 14 () 15

3- Öğrenim Kademeniz (Sınıf) ?

() 5.Sınıf () 6.Sınıf () 7.Sınıf () 8.Sınıf

4- Yaptığınız Spor Branşı ?

() Futbol () Basketbol () Voleybol () Tenis () Yüzme

() Karate () Tekvando () Bocce () Güreş () Diğer Belirtiniz

.....

5- Haftada Kaç Saat Branşınızla İlgili Antrenman Yapıyorsunuz ?

() Haftada 1 saat () Haftada 2 Saat () Haftada 3 Saat () Haftada 4 Saat

() Haftada 5 Saat () Haftada 6 Saat () Haftada 6 Saat ve Üzeri

6- Kaç Yıldır Lisanslı Olarak Spor Yapıyorsunuz ?

() 1 Yıldır () 2 Yıldır () 3 Yıldır () 4 Yıldır () 5 Yıldır () 6 Yıldır

8.1.2 BÖLÜM 2: Sporun Yaşam Becerilerine Etkisi Ölçeği

Yönerge;

Gençler her türden deneyime sahiptirler ve spor yaparken çok şey öğrenebilirler. Aşağıdaki sorular yaptığınız sporu yaparken öğrendiğiniz becerileriniz hakkındadır. Lütfen, soruları her sorunun sağındaki sayıyı yuvarlak içine alarak cevaplayınız. Soruların doğru veya yanlış cevabı yoktur, bu nedenle mümkün olduğunca dürüst cevap veriniz. Lütfen branşınızın aşağıda listelenen becerileri gerçekleştirmede size ne kadar öğrettiğini puanlayınız.

Yaptığım bu spor bana yapmayı öğretir.		Hiç	Çok az	Biraz	Fazla	Çok fazla
1	Zamanımı iyi yönetmeyi,	1	2	3	4	5
2	Çeşitli aktivitelere ne kadar zaman harcadığımı değerlendirmeyi,	1	2	3	4	5
3	Zamanımı nasıl kullandığımı kontrol etmeyi,	1	2	3	4	5
4	Zamanımı etkili bir şekilde kullanmam için hedefler koymayı,	1	2	3	4	5
5	Başkalarıyla açık bir şekilde konuşmayı,	1	2	3	4	5
6	Birinin ne söylediğine dikkat etmeyi,	1	2	3	4	5
7	İnsanların beden dillerine dikkat etmeyi,	1	2	3	4	5
8	Başkalarıyla iyi iletişim kurmayı,	1	2	3	4	5
9	Başkalarına kendi performanslarıyla ilgili problemleri çözmede yardım etmeyi,	1	2	3	4	5
10	Grup yada takımın her üyesinin görüşlerini dikkate almayı,	1	2	3	4	5
11	Başkaları için iyi bir rol model olmayı,	1	2	3	4	5
12	Takım yada grup için yüksek standartlar belirlemeyi,	1	2	3	4	5
13	Başkalarının başarılarını tanımayı,	1	2	3	4	5
14	Bir grup yada takım içerisinde iyi çalışmayı,	1	2	3	4	5
15	Gelişimim için başkalarından gelen	1	2	3	4	5

	önerileri kabul etmeyi,					
16	Takım veya grubun iyiliği için başkalarıyla birlikte çalışmayı,	1	2	3	4	5
17	Takım veya grup ruhunu oluşturmaya yardım etmeyi,	1	2	3	4	5
18	Grup yada takım üyelerinin bireysel performanslarının nasıl geliştirebilecekleri hakkında önerilerde bulunmayı,	1	2	3	4	5
19	Grup yada takımın faydası için uygulama şeklini değiştirmeyi,	1	2	3	4	5
20	Bir sohbet başlatmayı,	1	2	3	4	5
21	Çeşitli sosyal ortamlarla etkileşim kurmayı,	1	2	3	4	5
22	Yardım istemeden başkalarına yardım etmeyi,	1	2	3	4	5
23	Grup aktivitelerine katılmayı,	1	2	3	4	5
24	Duygularıyla nasıl başa çıkacağını öğrenmeyi,	1	2	3	4	5
25	Odaklanmak için duygularını kullanmayı,	1	2	3	4	5
26	Duygusal olduğunda farklı davrandığını anlamayı,	1	2	3	4	5
27	Nasıl hissettiğinin farkına varmayı,	1	2	3	4	5
28	Gelişime odaklanabilmek için hedefler koymayı,	1	2	3	4	5
29	Zorlu hedefler koymayı,	1	2	3	4	5
30	Hedeflerime doğru ilerleyip ilerlemediğimi kontrol etmeyi,	1	2	3	4	5
31	Uygulama için hedefler belirlemeyi,	1	2	3	4	5
1-4 sorular zaman yönetimi becerisini, 5-8. sorular iletişim becerilerini, 9-13. sorular liderlik becerisini, 14-19. sorular takım çalışmasını, 20-23. sorular sosyal becerileri, 24-27. sorular duygusal becerileri ve 28-31. sorular amaç belirleme becerilerini içermektedir.						

8.2 Çalışmanın Yapılacağı Okullar Listesi

1	SAKARYA ORTAOKULU
2	İZZET BAYSAL ORTAOKULU
3	ORHANGAZİ ORTAOKULU
4	ŞEHİT OZAN ÖZEN ORTAOKULU
5	100. YIL ORTAOKULU

8.3 MEB İzin Dilekçe Formu

ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİNE

09/01/2023

BAŞVURU NO	20230109961382395
ÜNİVERSİTE ADI	ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
ENSTİTÜ ADI	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
BÖLÜM ADI	Beden Eğitimi Anabilim Dalı
ÜNVAN	Öğrenci
TC KİMLİK NUMARASI	
KONU	Lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algıları
ARAŞTIRMA TÜRÜ	Yüksek Lisans Tezi
ÖRNEKLEM GRUBU	Öğrenci,
KAPSAMI	Okul/Kurum,
İLLER	BOLU
KURUM TÜRLERİ	Özel Ortaokul, Resmi Ortaokul, Resmi İmam - Hatip Ortaokulu,
İLETİŞİM BİLGİLERİ	

Yukarıda bilgileri bulunan proje uygulamaları için Milli Eğitim Bakanlığından gerekli izinlerin alınması hususunda gereğini bilgilerinize arz ederim.

Ek listesi

Tez Önerisi
Veli Onam Formu
Veri toplama araçları

İmza
ONUR BEGEÇ
Öğrenci

Dilekçe ve eklerinin üst yazı ile BOLU VALİLİĞİ İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE ulaştırılması gerekmektedir.

8.4 Etik Kurul İzin Yazısı

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimlerde İnsan Araştırmaları Etik Kurulu

Onur BEGEÇ

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Beden Eğitimi Öğretmenliği

Sayın Onur BEGEÇ,

"Lisanslı spor yapan ortaokul öğrencilerinin sporun yaşam becerilerine etkisiyle ilgili algıları" adlı İnsan Araştırmaları Etik Kuruluna yapmış olduğunuz başvurunuz (Protokol NO. 2022/428) kurulumuzun 26.11.2022 tarihli ve 2022/12 toplantısında değerlendirilerek etik olarak uygun bulunmuştur. Bilgilerinize sunarız.

Prof. Dr. Hamit COŞKUN (Başkan)

Prof. Dr. H. Birol YALÇIN (Üye)

Doç. Dr. Seval ALKOY (Üye)

Prof. Dr. H. Birol YALÇIN (Üye)

Doç. Dr. Seval ALKOY (Üye)

Doç. Dr. Abdullah DURAKOĞLU (Üye)

Av. Zuhale Demirci (Üye)

8.5 Özgeçmiş

ADI	ONUR
SOYADI	BEGEÇ
DOĞUM YERİ	
YABANCI DİL	İNGİLİZCE

Öğrenim Durumu

İLKOKUL	DÜZCE FEVZİ ÇAKMAK İLKOKULU (1993)
ORTAOKUL	DÜZCE FATİH ORTAOKULU (1996)
LİSE	DÜZCE SÜPER LİSESİ (YD) (2000)
LİSANS	ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEK OKULU BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ (2009)
YÜKSEK LİSANS	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ- LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI- BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI (2024)

Çalışma Hayatı

2011 Yılından İtibaren Milli Eğitim Bakanlığında Beden Eğitimi Öğretmeni

İletişim Bilgileri